

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณีผลการพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจระหว่าง
บริษัท ร. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน)

ระหว่าง	บริษัท ร. จำกัด (มหาชน)	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ขออนุญาตรวมธุรกิจ
	บริษัท ธ. จำกัด (มหาชน)	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

คำขออนุญาตรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท ร. จำกัด (มหาชน) ได้ยื่นคำขออนุญาตรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบการขออนุญาตรวมธุรกิจ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๘ เพื่อขอให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณา คำขออนุญาตรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ร. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่ขออนุญาตรวมธุรกิจ

บริษัท ร. จำกัด (มหาชน) (ผู้ขออนุญาต) จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจโรงพยาบาล ประเภทโรงพยาบาลเอกชนให้บริการทางการแพทย์ครบวงจร ซึ่งมีรายได้รวมในปี ๒๕๖๗ จำนวน xx,xxx ล้านบาท

ทั้งนี้ บริษัท ร. จำกัด (มหาชน) (ผู้ขออนุญาต) มีบริษัทย่อยที่ถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมมากกว่าร้อยละ ๕๐ ซึ่งถือเป็นผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในประเทศไทย จำนวน ๑๑ บริษัท

๑.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) (ผู้ถูกรวมธุรกิจ) จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจโรงพยาบาล ประเภทโรงพยาบาลเอกชนให้บริการทางการแพทย์ครบวงจร ซึ่งมีรายได้ในปี ๒๕๖๗ จำนวน x,xxx ล้านบาท

ทั้งนี้ บริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) (ผู้ถูกรวมธุรกิจ) มีบริษัทย่อยที่ถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมมากกว่าร้อยละ ๕๐ ซึ่งถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในประเทศไทย จำนวน ๑๗ บริษัท

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

๒.๑ วิธีการรวมธุรกิจ

(๑) บริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) จะจัดสรรหุ้นเพิ่มทุน จำนวน xxx ล้านหุ้น เสนอขายให้แก่บุคคลในวงจำกัด (Private Placement: PP) คือ บริษัท ร. จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่

(๒) บริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) จะจัดสรรหุ้นเพิ่มทุน xxx ล้านหุ้น เสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนการถือหุ้น (Rights Offering) ในอัตราส่วน ๕ หุ้นสามัญเดิม ต่อ ๒ หุ้นสามัญเพิ่มทุน ซึ่งมีบริษัท ร. จำกัด (มหาชน) รวมอยู่ด้วย โดยบริษัท ร. จำกัด (มหาชน) จะเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ออกใหม่ตามสัดส่วนการถือหุ้นเดิม (Rights Offering) เป็นจำนวน xxx ล้านหุ้น แต่หากหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวไม่มีการจองซื้อเต็มจำนวนโดยผู้ถือหุ้นรายอื่น ๆ บริษัท ร. จำกัด (มหาชน) จะมีสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) เกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดเมื่อเสร็จสิ้นการรวมธุรกิจ

ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท ร. จำกัด (มหาชน) ถือหุ้น xxx ล้านหุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๔.๕๕ ของจำนวนหุ้นที่ออกและจำหน่ายแล้วทั้งหมดของบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) โดยผลของการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนแบบเสนอขายให้แก่บุคคลในวงจำกัด จะทำให้บริษัท ร. จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นเพิ่มเป็น xxx ล้านหุ้น คิดเป็นสัดส่วนไม่เกินร้อยละ ๔๙.๙๙ โดยการรวมธุรกิจดังกล่าวมีมูลค่าการรวมธุรกิจประมาณ x,xxx ล้านบาท

ทั้งนี้ หากผู้ถูกรวมธุรกิจไม่มีการเปลี่ยนแปลงทุนเรือนหุ้นนอกเหนือจากการเพิ่มทุนจดทะเบียนตามที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของผู้ถูกรวมธุรกิจมีมติอนุมัติและผู้ขออนุญาตเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ออกใหม่ตามสัดส่วนการถือหุ้นที่ผู้ขออนุญาตมีอยู่ในผู้ถูกรวมธุรกิจ (Rights Offering) แต่หากหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวไม่มีการจองซื้อเต็มจำนวนโดยผู้ถือหุ้นรายอื่น ๆ ผู้ขออนุญาตจะมีสัดส่วนการถือหุ้นในผู้ถูกรวมธุรกิจเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดในผู้ถูกรวมธุรกิจเมื่อเสร็จสิ้นการรวมธุรกิจ

๒.๒ โครงสร้างการถือหุ้นภายหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจในธุรกรรมเข้าซื้อ ผู้ขออนุญาตจะถือหุ้นในผู้ถูกรวมธุรกิจเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนไม่เกินกว่าร้อยละ ๔๙.๙๙ ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดในผู้ถูกรวมธุรกิจ และการซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ออกใหม่ โดยการใช้สิทธิซื้อหุ้นเพิ่มทุนตามสัดส่วนการถือหุ้นที่ตนมีอยู่ในผู้ถูกรวมธุรกิจ (Rights Offering)

๒.๓ ระยะเวลาดำเนินการรวมธุรกิจ

ผู้ขออนุญาตชี้แจงว่า คาดว่าจะใช้ระยะเวลาในการรวมธุรกิจ ๔ เดือน ผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจประสงค์จะดำเนินการให้การรวมธุรกิจเสร็จสิ้นโดยเร็วที่สุดภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๘ หรือภายใน ๓ เดือนนับแต่วันที่ยื่นคำขออนุญาตรวมธุรกิจ เนื่องจากการรวมธุรกิจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ถูกรวมธุรกิจนำเงินจากการออกหุ้นเพิ่มทุนไปชำระคืนหนี้เงินกู้เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุการณ์ผิดนัดชำระหนี้

๒.๔ วัตถุประสงค์ของการรวมธุรกิจ

ผู้ขออนุญาตชี้แจงว่า การรวมธุรกิจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ถูกรวมธุรกิจนำเงินจากการออกหุ้นเพิ่มทุนไปชำระคืนหนี้เงินกู้เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุการณ์ผิดนัดชำระหนี้ รวมถึงทำให้ผู้ถูกรวมธุรกิจมีโครงสร้างเงินทุนที่แข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้ถูกรวมธุรกิจประสบปัญหาทางการเงินอันมีเหตุมาจาก (๑) การรับกลุ่มผู้ป่วย UCEP (Universal Coverage for Emergency Patients) COVID-19 เข้ามารักษาในโรงพยาบาลในช่วงการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และประสบปัญหาเกี่ยวกับการได้รับชำระเงินจากหน่วยงานภาครัฐในส่วนของการเบิกจ่ายจากการให้บริการรักษาพยาบาล (๒) เผชิญผลขาดทุนจากการประกอบธุรกิจสุขภาพ (Wellness Business) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อสภาพคล่องในการประกอบธุรกิจด้วยเหตุนี้ ผู้ถูกรวมธุรกิจจึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มทุนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินและรองรับการดำเนินงานในอนาคต และผู้ขออนุญาตในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่ก็จะได้ประโยชน์ด้วยเช่นกันในระยะยาว

ประเด็นวินิจฉัย

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาประเด็นวินิจฉัยการขออนุญาตรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ร. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยประเด็นวินิจฉัยแบ่งออกเป็น ๕ ประเด็นหลักดังต่อไปนี้

๑. การพิจารณาโครงสร้างผู้ถือหุ้นและอำนาจควบคุมของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาว่ามีผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจและของคู่แข่งรายอื่นในตลาดหรือไม่ รวมถึงการเข้าซื้อหุ้นดังกล่าวเป็นไปตามลักษณะการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๒. การพิจารณาขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาว่าขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นอย่างไร

๓. การพิจารณาโครงสร้างตลาดและการประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาว่าเข้าหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งต้องขออนุญาตรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ และพิจารณาว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจในประเด็นต่าง ๆ หรือไม่ ได้แก่ การกระจุกตัวในตลาด การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และการขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาด (Entry and Expansion) ผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non - Coordinated Effect) ผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) ผลกระทบต่อประโยชน์โดยรวมทางเศรษฐกิจและผู้บริโภค ผลกระทบด้านอื่น ๆ รวมถึงการประเมินประสิทธิภาพของตลาดภายหลังจากการรวมธุรกิจ

๔. การพิจารณาปัจจัยตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ อันได้แก่ ความจำเป็นตามควรทางธุรกิจ ประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ การไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และการไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

๕. การพิจารณาว่าการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ร. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) เห็นควรได้รับการอนุญาตให้รวมธุรกิจหรือไม่ และในกรณีที่อนุญาตให้รวมธุรกิจจะกำหนดระยะเวลาหรือเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๑

การพิจารณาโครงสร้างผู้ถือหุ้นและอำนาจควบคุมของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาว่ามีผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจ ที่จะรวมธุรกิจและของคู่แข่งรายอื่นในตลาดหรือไม่ รวมถึงการเข้าซื้อหุ้นดังกล่าวเป็นไปตามลักษณะ การรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้พิจารณาโครงสร้างผู้ถือหุ้น อำนาจควบคุมของผู้ประสงค์จะทำการรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการก่อนและ หลังรวมธุรกิจทั้งในประเด็นข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงสามารถสรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

(๑) บริษัท ร. จำกัด (มหาชน) (ผู้ขออนุญาต) จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย ประกอบธุรกิจ โรงพยาบาลเอกชนให้บริการทางการแพทย์ครบวงจร ผู้ขออนุญาตจึงถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) บริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) (ผู้ถูกรวมธุรกิจ) จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย ประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนให้บริการทางการแพทย์ครบวงจร ผู้ถูกรวมธุรกิจจึงถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

(๓) การรวมธุรกิจจะดำเนินการโดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ออกใหม่ของผู้ถูกรวมธุรกิจซึ่งเสนอขาย แบบเฉพาะเจาะจงให้แก่ผู้ขออนุญาต (Private Placement) เป็นจำนวน xxx ล้านหุ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ขออนุญาต ถือหุ้นในผู้ถูกรวมธุรกิจในปัจจุบันคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๔.๕๙ เพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนไม่เกินกว่าร้อยละ ๔๙.๙๙ ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดในผู้ถูกรวมธุรกิจ และการซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ออกใหม่ โดยการใช้สิทธิ ซื้อหุ้นเพิ่มทุนตามสัดส่วนการถือหุ้นที่ตนมีอยู่ในผู้ถูกรวมธุรกิจ (Rights Offering)

ทั้งนี้ หากผู้ถูกรวมธุรกิจไม่มีการเปลี่ยนแปลงทุนเรือนหุ้นนอกเหนือจากการเพิ่มทุน จดทะเบียนตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของผู้ถูกรวมธุรกิจมีมติอนุมัติและผู้ขออนุญาตเข้าซื้อหุ้น เพิ่มทุนที่ออกใหม่ตามสัดส่วนการถือหุ้นที่ผู้ขออนุญาตมีอยู่ในผู้ถูกรวมธุรกิจ (Rights Offering) แต่หากหุ้น เพิ่มทุนดังกล่าวไม่มีการจองซื้อเต็มจำนวนโดยผู้ถือหุ้นรายอื่น ๆ ผู้ขออนุญาตจะมีสัดส่วนการถือหุ้นในผู้ถูกรวมธุรกิจ เกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดในผู้ถูกรวมธุรกิจเมื่อเสร็จสิ้นการรวมธุรกิจ

ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวถือเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใด วันหนึ่ง เพิ่มขึ้นถึงหรือเกินกว่าร้อยละยี่สิบห้าขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามข้อ ๔ (๑) ของประกาศ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุม นโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็น การรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๒

การพิจารณาขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาว่า ขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นอย่างไร

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้ทำการวิเคราะห์ขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจ ตามข้อเท็จจริงของแบบคำขออนุญาตรวมธุรกิจและเอกสาร หลักฐานประกอบ เพื่อกำหนดขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในครั้งนี้

๑. สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

จากการพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ พบว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดโรงพยาบาลเอกชน เนื่องจากตลาดดังกล่าวเป็นตลาดที่ผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจมีการประกอบธุรกิจในลักษณะเดียวกันหรือมีตลาดที่ทับซ้อนกัน จึงพิจารณาได้ว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจในแนวนอน (Horizontal Merger)

ดังนั้น สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดโรงพยาบาลเอกชน

๒. โครงสร้างตลาด

โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล หมายถึง สถานที่สำหรับการบริการทางด้านสุขภาพ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูภาวะความเจ็บป่วย หรือโรคต่าง ๆ ทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาโครงสร้างของตลาดโรงพยาบาลจะพบว่าสามารถแบ่งโรงพยาบาลออกเป็น ๒ ประเภทหลัก ได้แก่

(๑) โรงพยาบาลรัฐบาล (Public Hospital) หมายถึง โรงพยาบาลที่ดำเนินการภายใต้การบริหารของกระทรวงสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจและจังหวัด โดยใช้เงินทุนจากรัฐบาลในการบริหารงาน โดยหมายความรวมถึงโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และโรงพยาบาลชุมชนในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหากำไร และประชาชนสามารถใช้สิทธิต่าง ๆ ในการรักษาพยาบาลได้ เช่น สิทธิประกันสังคม สิทธิข้าราชการ สิทธิภายใต้โครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค และสิทธิบัตรทอง

(๒) โรงพยาบาลเอกชน (Private Hospital) หมายถึง โรงพยาบาลที่ดำเนินการภายใต้การบริหารของภาคเอกชน โดยจัดตั้งขึ้นมาเพื่อแสวงหากำไรจึงทำให้โรงพยาบาลเอกชนสามารถปรับปรุงศักยภาพในการรักษา การให้บริการ การส่งเสริมการขาย แพ็กเกจตรวจสุขภาพต่าง ๆ และแข่งขันกันในด้านความเชี่ยวชาญของแพทย์เฉพาะทางและเทคโนโลยีทางการแพทย์

โดยมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับกฎที่ออกโดยกระทรวงสาธารณสุข กำหนดลักษณะของสถานพยาบาลและลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๘^๑ จำแนกโรงพยาบาลเอกชน ออกเป็น ๓ ประเภทตามจำนวนเตียงจดทะเบียน^๒ ซึ่งสามารถบ่งชี้ได้ถึงความสามารถในการให้บริการผู้ป่วยในโรงพยาบาล ได้แก่

๒.๑) โรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็ก คือ โรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียงน้อยกว่า ๓๐ เตียง

๒.๒) โรงพยาบาลเอกชนขนาดกลาง คือ โรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียงระหว่าง ๓๑ ถึง ๙๐ เตียง

๒.๓) โรงพยาบาลเอกชนขนาดใหญ่ คือ โรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียง ๙๑ เตียงขึ้นไป

ปัจจุบันสถานพยาบาลในประเทศไทยมีจำนวน ๔๐,๔๖๐ แห่ง^๓ แบ่งเป็นสถานพยาบาลของรัฐ ๑๓,๖๕๘ แห่ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๓.๗๖ อาทิ สถานีอนามัย สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลทั่วไป และสถานพยาบาลเอกชน ๒๖,๘๐๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒๔ ได้แก่ โรงพยาบาลเอกชน และคลินิกเอกชน

^๑ กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของสถานพยาบาลและลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๘ หมวด ๒ ลักษณะโดยทั่วไป และลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาลประเภทรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ข้อ ๕

^๒ เป็นไปตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรณีการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ร. เลขที่ รธ.๑/๐๐๐๘/๒๕๖๖

^๓ ประกาศข้อมูลจำนวนหน่วยงานสุขภาพ ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๘ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๓. ขอบเขตตลาด

ในการพิจารณาขอบเขตตลาดจะเป็นการพิจารณาธุรกิจของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ โดยพิจารณาตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market) และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market) เพื่อให้ได้มาซึ่งขอบเขตตลาดตามประกาศคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดและส่วนแบ่งตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑

ทั้งนี้ ตลาดของโรงพยาบาลสามารถแบ่งแบบกว้างได้ ๒ ประเภท คือ โรงพยาบาลรัฐบาล และโรงพยาบาลเอกชน ในส่วนของตลาดโรงพยาบาลเอกชนสามารถแบ่งย่อยออกเป็น (๑) ตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็ก และ (๒) โรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ด้วยเหตุผลตามประกาศ กขค. เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดและส่วนแบ่งตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๕ ข้อ ๖ และ ข้อ ๗ โดยเป็นการพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability) การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability) ในตลาดโรงพยาบาลเอกชน ซึ่งพิจารณาจากข้อมูลที่กำหนดไว้ในประกาศข้างต้นตามข้อ ๑๐ (๕) ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์หรือกฎระเบียบของรัฐ ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข ที่เป็นข้อจำกัดในการทดแทนกันได้ของสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวกับคุณลักษณะ ราคา หรือวัตถุประสงค์การใช้งานของสินค้าหรือบริการ โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

๓.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

• การทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)

การพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ของธุรกิจโรงพยาบาลสามารถพิจารณาได้จาก ๒ ประเด็นในมุมมองของผู้ใช้บริการดังนี้ (๑) ลักษณะการให้บริการของโรงพยาบาลรัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชน และ (๒) ความสามารถในการให้บริการผู้ใช้บริการตามขนาดของโรงพยาบาล

(๑) ลักษณะการให้บริการของโรงพยาบาลรัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชน มีความแตกต่างกันในด้านหลายด้าน เช่น คุณภาพในการให้บริการ ราคาค่าบริการและสิทธิในการรับรักษา และระยะเวลาในการรอรับบริการบริการ ดังนั้น ในมุมมองผู้บริโภค โรงพยาบาลรัฐบาลกับโรงพยาบาลเอกชน มีความแตกต่างกันในด้านของลักษณะการให้บริการซึ่งไม่สามารถทดแทนกันได้ด้านอุปสงค์

(๒) ความสามารถในการให้บริการผู้ใช้บริการตามขนาดของโรงพยาบาล ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบกับกฎที่ออกโดยกระทรวงสาธารณสุข กำหนดลักษณะของสถานพยาบาลและลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๘^๔ จำแนกโรงพยาบาลเอกชน ออกเป็น ๓ ประเภทตามจำนวนเตียงจดทะเบียน ซึ่งสามารถแบ่งซึ่งได้ถึงความสามารถในการให้บริการผู้ใช้บริการในโรงพยาบาล ได้แก่ (๑) โรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็ก คือ โรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียงน้อยกว่า ๓๐ เตียง (๒) โรงพยาบาลเอกชนขนาดกลาง คือ โรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียงระหว่าง ๓๑ ถึง ๙๐ เตียง และ (๓) โรงพยาบาลเอกชนขนาดใหญ่ คือ โรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียง ๙๑ เตียงขึ้นไป ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาบริการของโรงพยาบาลแต่ละขนาดจากข้อมูลของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ทรัพยากรสุขภาพ^๕ บ่งชี้ว่า บริการของโรงพยาบาลเอกชนสามารถจำแนกได้เป็นจำนวน ๔๒ บริการ ทั้งนี้แต่ละโรงพยาบาลมีการให้บริการที่ต่างกันอย่างตามความสามารถและความเชี่ยวชาญ โดยบริการดังกล่าวเมื่อตั้งสมมติฐานว่าการให้บริการแต่ละบริการของโรงพยาบาลเอกชนทุกขนาดเหมือนกันและหาค่าเฉลี่ย พบว่า

- (๑) โรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยจำนวนการให้บริการอยู่ที่ ๗ บริการ
- (๒) โรงพยาบาลเอกชนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยจำนวนการให้บริการอยู่ที่ ๒๔ บริการ
- (๓) โรงพยาบาลเอกชนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยจำนวนการให้บริการอยู่ที่ ๒๕ บริการ

^๔ กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของสถานพยาบาลและลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๘ หมวด ๒ ลักษณะโดยทั่วไป และลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาลประเภทรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ข้อ ๕

^๕ ข้อมูลของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ทรัพยากรสุขภาพ <http://gishealth.moph.go.th/healthmap/gmap.php>

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีจำนวนบริการเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกันซึ่งแตกต่างจากโรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็กเป็นอย่างมาก

เมื่อพิจารณาศักยภาพในการรักษาพยาบาล พบว่า โรงพยาบาลขนาดเล็ก ไม่มีความสามารถในการให้การรักษายาบาลเทียบเคียงกับโรงพยาบาลขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้ เนื่องจากไม่มีสาขาการให้บริการ ไม่มีคลินิกเฉพาะทาง มีเตียงให้บริการจำนวนน้อย และมีจำนวนหรือแผนกในการให้บริการที่น้อยกว่าโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ แต่โรงพยาบาลขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่จะมีการให้บริการที่ครบวงจร ไม่ว่าจะเป็นแผนกบริการผู้ป่วยใน (In Patient Department: IPD) แผนกบริการผู้ป่วยนอกทั่วไป (Out Patient Department: OPD) แผนกบริการผู้ป่วยฉุกเฉิน (Emergency Room: ER) แผนกห้องผ่าตัด และแผนกตรวจสุขภาพ เป็นต้น

ดังนั้น ในมุมมองผู้บริโภค โรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็กกับโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความแตกต่างกันในด้านของความสามารถในการให้บริการผู้ใช้งานตามขนาดของโรงพยาบาลซึ่งไม่สามารถทดแทนกันในด้านอุปสงค์

● การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)

การพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปทานของธุรกิจโรงพยาบาลสามารถพิจารณาได้จาก ๒ ประเด็นในมุมมองของผู้ประกอบธุรกิจ ดังนี้ (๑) ลักษณะการให้บริการของโรงพยาบาลรัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชน และ (๒) ความสามารถในการให้บริการผู้ใช้บริการตามขนาดของโรงพยาบาล

(๑) ลักษณะการให้บริการระหว่างบริการของโรงพยาบาลรัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชน โรงพยาบาลรัฐบาล คือ โรงพยาบาลที่ดำเนินการโดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหากำไร ภายใต้การบริหารงานของกระทรวงสาธารณสุข องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และจังหวัด โดยได้รับเงินทุนจากทางรัฐบาลในการบริหารงาน อันหมายความว่ารวมถึงโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และโรงพยาบาลชุมชนในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ประชาชนสามารถใช้สิทธิต่าง ๆ ในการรักษาพยาบาลได้ เช่น สิทธิประกันสังคม สิทธิข้าราชการ สิทธิภายใต้โครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค และสิทธิบัตรทอง ในมุมมองของผู้ประกอบธุรกิจ การจะพัฒนาสถานพยาบาลของรัฐให้มีคุณภาพการบริการหรือความสะดวกสบายเทียบเท่ากับโรงพยาบาลเอกชนนั้น เป็นไปได้ยากแม้ว่าจะมีการเปิดคลินิกพิเศษของทางโรงพยาบาลรัฐบาลเนื่องจากโรงพยาบาลของรัฐไม่ได้ให้บริการเพื่อแสวงหากำไรซึ่งแตกต่างจากโรงพยาบาลเอกชนที่ต้องการทำธุรกิจเพื่อให้ได้กำไรสูงสุด ส่วนโรงพยาบาลเอกชน คือ โรงพยาบาลที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร ดังนั้น ลักษณะสินค้าและบริการของโรงพยาบาลเอกชน จึงมีความแตกต่างจากโรงพยาบาลรัฐบาลในด้านคุณภาพการให้บริการ ความสะดวกสบาย และราคาค่าบริการในการรักษาโรค รวมถึงความแตกต่างของค่าบริการในสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงพยาบาล อาทิ บริการห้องพัก หรือบริการหลังการรับการรักษา ดังนั้น ในมุมมองของผู้ประกอบธุรกิจ โรงพยาบาลรัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชนมีความแตกต่างกันในด้านลักษณะการให้บริการของโรงพยาบาลรัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชนซึ่งไม่สามารถทดแทนกันด้านอุปทาน

(๒) ความสามารถในการให้บริการผู้ใช้บริการตามขนาดของโรงพยาบาล ขนาดของโรงพยาบาลส่งผลต่อจำนวนการให้บริการและศักยภาพในการรักษาพยาบาล โดยปกติแล้ว ขนาดของโรงพยาบาลจะขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรในบริเวณจังหวัดที่ตั้ง และอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจ โดยโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่จะมีค่าเฉลี่ยจำนวนบริการอยู่ที่ใกล้เคียงกันประมาณ ๒๔ - ๒๕ บริการ ซึ่งมากกว่าโรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยจำนวนบริการอยู่ที่ ๗ บริการ นอกจากนี้ จำนวนเตียงและจำนวนการให้บริการของโรงพยาบาล ต้นทุนในการก่อสร้าง และเครื่องมือทางการแพทย์ ต้นทุนด้านบุคลากรและค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ

เพื่อเพิ่มจำนวนบริการจากโรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็กเป็นโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกันมาก ทำให้ต้นทุนเฉลี่ยต่อโรงพยาบาลแตกต่างกันในการเพิ่มบุคลากรทางการแพทย์ ที่เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ดังนั้น ในมุมมองผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็ก ผู้ประกอบการ จะไม่สามารถเปลี่ยนไปประกอบกิจการโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้โดยง่าย อีกทั้ง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจต้องแบกรับภาระต้นทุนหรือความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ในมุมมองผู้ให้บริการ โรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็กกับโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีความแตกต่างกันในด้านความสามารถในการให้บริการผู้ใช้บริการตามขนาดของโรงพยาบาล ซึ่งไม่สามารถทดแทนกันได้ตามอุปทาน

ดังนั้น จากการพิจารณาข้อมูลตามประกาศ กขค. เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการ พิจารณากำหนดขอบเขตตลาดและส่วนแบ่งตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๐ (๕) กฎเกณฑ์หรือกฎระเบียบของรัฐ ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข จึงกำหนดตลาดบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องในการรวมธุรกิจครั้งนี้ คือ ตลาดธุรกิจ โรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่

๓.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณาด้านภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องของตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาด กลางและขนาดใหญ่ของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ^๖ เนื่องจากผู้ใช้บริการส่วนใหญ่จะเข้ามาใช้บริการ ที่โรงพยาบาลในระยะทางที่ใกล้เคียงกับภูมิลำเนาของตน ซึ่งจะเป็นโรงพยาบาลในจังหวัดที่อยู่หรือจังหวัด ใกล้เคียงขึ้นอยู่กับการตั้งของโรงพยาบาล ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องของตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาด กลางและขนาดใหญ่จึงควรมีขอบเขตของตลาดระดับภูมิภาค โดยขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ของธุรกิจโรงพยาบาล ไม่ได้มีการจำกัดอยู่เฉพาะในจังหวัดที่ตั้งเท่านั้น จึงเห็นควรกำหนดขอบเขตตลาดโดยใช้ตลาดภูมิศาสตร์ระดับภูมิภาค ซึ่งแบ่งโดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ทรัพยากรสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข เนื่องจากธุรกิจโรงพยาบาล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงสาธารณสุข^๗ และเป็นไปตามคำวินิจฉัย คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ในกรณีการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พิชญเวช จำกัด และบริษัท โรงพยาบาลพิชญ์โลกรวมแพทย์ จำกัด เลขที่ รธ.๑/๐๐๐๘/๒๕๖๖ โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ทรัพยากรสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข ได้แบ่งภูมิภาคต่าง ๆ ดังนี้ (๑) ภาคเหนือตอนบน จำนวน ๙ จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และอุดรดิตถ์ (๒) ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน ๘ จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุทัยธานี (๓) กรุงเทพมหานคร (๔) ภาคกลาง จำนวน ๙ จังหวัด ได้แก่ ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สมุทรปราการ สระบุรี สิงห์บุรี และอ่างทอง (๕) ภาคตะวันออก จำนวน ๘ จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง และสระแก้ว (๖) ภาคอีสานตอนบน จำนวน ๑๒ จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม บึงกาฬ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู และอุดรธานี (๗) ภาคอีสานตอนล่าง จำนวน ๘ จังหวัด ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี (๘) ภาคตะวันตก จำนวน ๘ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี (๙) ภาคใต้ตอนบน จำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง และสุราษฎร์ธานี และ (๑๐) ภาคใต้ตอนล่าง จำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และสตูล ดังนั้น ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ ภูมิภาค จำนวน ๑๐ ภาค ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน ภาคเหนือตอนล่าง กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคอีสานตอนบน ภาคอีสานตอนล่าง ภาคตะวันตก ภาคใต้ตอนบน และภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย

^๖ เนื่องจากพิจารณาถึงปัจจัยด้านการทดแทนกันของตลาดบริการที่เกี่ยวข้อง จากการที่ตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็ก ไม่สามารถทดแทนการให้บริการกับตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้

^๗ เป็นไปตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรณีการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท ร. เลขที่ รธ.๑/๐๐๐๘/๒๕๖๖

ดังนั้น จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดจากตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เห็นควรกำหนดขอบเขตตลาด คือ ตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในระดับภูมิภาคในประเทศไทย จำนวน ๑๐ ภูมิภาค เนื่องจากลักษณะการให้บริการของโรงพยาบาล นั้น ผู้ใช้บริการเข้ามาใช้บริการที่โรงพยาบาลในระยะทางที่ใกล้เคียงกับที่อยู่หรือภูมิลำเนาของตน ดังนั้น จากการพิจารณายอดขายที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจของตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในแต่ละระดับแล้ว เห็นควรกำหนดขอบเขตตลาดคือ ตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในระดับภูมิภาคในประเทศไทย จำนวน ๑๐ ภูมิภาค ซึ่งจะพิจารณาจากยอดขายของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจหรือยอดขายรวมกันมากกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท มีจำนวน ๓ ตลาด ได้แก่ ตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง และตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคตะวันออก

๔. สรุปผลการพิจารณา

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้พิจารณาขอบเขตตลาดและโครงสร้างตลาดของ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ร. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) โดยใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ตามประกาศ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดและส่วนแบ่งตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้วเห็นว่า ผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจในลักษณะเดียวกันหรือมีตลาดที่ทับซ้อนกัน คือ ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ขออนุญาต และผู้ถูกรวมธุรกิจแล้ว พบว่า มีเพียง ๓ ตลาด ได้แก่ โรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร โรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง และโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคตะวันออก ซึ่งมียอดขายรายใดรายหนึ่งหรือยอดขายรวมกันมากกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

๙ แม้ว่าขอบเขตตลาดในการรวมธุรกิจนี้เป็นขอบเขตตลาดรายภูมิภาค โดยใช้หลักเกณฑ์ตามระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ทรัพยากร สุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งสะท้อนข้อเท็จจริงในตลาดที่มีการให้บริการสุขภาพในหลายประเภท ในมุมมองของผู้บริโภคสามารถทดแทนกัน ได้ในพื้นที่ใกล้เคียง แต่เพื่อให้การพิจารณาการรวมธุรกิจในกรณีนี้มีรายละเอียดประกอบที่เพียงพอที่จะป้องกันข้อกังวลที่อาจเกิดขึ้นจาก อำนาจตลาดในขอบเขตตลาดในภูมิภาค นั้นคือ ในระดับจังหวัด จึงนำยอดขายของตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ของ ผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ ในระดับจังหวัดมาพิจารณาประกอบด้วย ซึ่งจากข้อมูลพบว่า ผู้ขออนุญาตมีการประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในประเทศไทย จำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดชลบุรี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดเลย จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดชัยภูมิ ส่วนผู้ถูกรวมธุรกิจมีการประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในประเทศไทย จำนวน ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช

เมื่อพิจารณายอดเงินขายรายจังหวัดจะมีเพียง ๒ ตลาดที่ผู้ขออนุญาตหรือผู้ถูกรวมธุรกิจมียอดขายในปี ๒๕๖๗ มากกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ได้แก่ ตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ ในส่วนของการพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของทั้งสองจังหวัดดังกล่าวซึ่งได้มีการวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดเพื่อพิจารณาสถานะการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ แล้วพบว่า ผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจมิได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัดชลบุรี นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในระดับจังหวัดพบว่า ผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจมิได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดในจังหวัดใดเลย จึงไม่เข้าข่ายต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๓

การพิจารณาโครงสร้างตลาด และการประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้น ภายหลังการรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาว่าเข้าหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งต้องขออนุญาตรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ และพิจารณาว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวจะส่งผลกระทบ ต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจในประเด็นต่าง ๆ หรือไม่ ได้แก่ การกระจุกตัวในตลาด การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และการขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาด (Entry and Expansion) ผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non - Coordinated Effect) ผลกระทบต่อ การแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) ผลกระทบต่อประโยชน์โดยรวมทางเศรษฐกิจ และผู้บริโภค ผลกระทบด้านอื่น ๆ รวมถึงการประเมินประสิทธิภาพของตลาดหลังจากการรวมธุรกิจ

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้ทำการวิเคราะห์โครงสร้างตลาด และการประเมิน ผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจ ตามข้อเท็จจริงของแบบคำขออนุญาตรวมธุรกิจ และเอกสารหลักฐานประกอบ เพื่อพิจารณาถึงโครงสร้างตลาดและส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ จากนั้นจะพิจารณาถึงผลกระทบต่อการแข่งขันในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การกระจุกตัวในตลาด การเข้าสู่ตลาด ของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และการขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาด (Entry and Expansion) ผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non - Coordinated Effect) ผลกระทบต่อ การแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกันของผู้ประกอบธุรกิจที่ควมรวมกันแล้วกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นในตลาด (Coordinated Effect) ผลกระทบต่อประโยชน์โดยรวมทางเศรษฐกิจและผู้บริโภค ผลกระทบด้านอื่น ๆ รวมถึงการประเมินประสิทธิภาพของตลาดหลังจากการรวมธุรกิจ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณา ปัจจัยการพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ส่วนแบ่งตลาด

ในการพิจารณาว่า การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาด หรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ การพิจารณาการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จะพิจารณาจาก ยอดเงินขายในปีที่ผ่านมาและส่วนแบ่งตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ รวมถึงผลรวมส่วนแบ่งตลาดของ ผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) ในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร โรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง และโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและ ขนาดใหญ่ในภาคตะวันออก

๑.๑ ตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

ตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๖๗ มีเครือโรงพยาบาล ก. เป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่หนึ่ง อยู่ที่ร้อยละ xx.xx ส่วนเครือโรงพยาบาล ธ. (ผู้ถูกรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่สาม อยู่ที่ร้อยละ x.xx และเครือโรงพยาบาล ร. (ผู้ขออนุญาตรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่สี่ อยู่ที่ร้อยละ x.xx โดยภายหลังการรวมธุรกิจผู้ขออนุญาตจะมีส่วนแบ่งตลาดในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร รวมเป็นร้อยละ x.xx ซึ่งน้อยกว่าร้อยละ ๑๐ และผลรวมส่วนแบ่งตลาด ของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) ก่อนการรวมธุรกิจเท่ากับร้อยละ ๔๙.๒๘ โดยภายหลังการรวมธุรกิจ CR3 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๕๓.๐๘ เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ โดยพิจารณาจากส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขาย ปี ๒๕๖๗ แล้ว พบว่า ผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจเป็นผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมารวมกันต่ำกว่า ร้อยละ ๗๕ ดังนั้น ผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจจึงไม่มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ เมื่อการพิจารณาส่วนแบ่งตลาด ในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดแต่มียอดเงินขายในตลาดดังกล่าวเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งจะเข้าข่ายหลักเกณฑ์การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใด ตลาดหนึ่ง ตามประกาศ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ อันจะมีหน้าที่ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้พิจารณาข้อมูลตามแบบคำขออนุญาต รวมธุรกิจที่ครบถ้วนตามข้อกำหนดและได้นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณาถึงโครงสร้างตลาด ที่เปลี่ยนแปลงไป ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการรวมธุรกิจในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครกรณีนี้ในคราวเดียวกันนี้แล้ว ได้แก่ การประเมินผลกระทบต่อการแข่งขัน ภายหลังการรวมธุรกิจในด้านการกระจุกตัวของตลาด การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และการ ขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาด การพิจารณาผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non - Coordinated Effect) และผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) โดยพบว่า การรวมธุรกิจมิได้ก่อให้เกิดผลกระทบภายหลังการรวมธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ อันเนื่องมาจากปัจจัย หลายประการ อาทิ ปัจจัยด้านคู่แข่งในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานครเป็นคู่แข่งที่มีศักยภาพและมีการกระจายตัวของส่วนแบ่งตลาดในภูมิภาคดังกล่าวสูง จึงถือว่าได้ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้รับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจในส่วนของพื้นที่ตลาด พื้นที่นี้ซึ่งเข้าข่ายการแจ้งผลการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขัน ทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ในคราวเดียวกันนี้แล้ว

๑.๒ ตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง

ตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง ปี ๒๕๖๗ มีเครือโรงพยาบาล ก. เป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่หนึ่ง อยู่ที่ร้อยละ xx.xx ส่วนเครือโรงพยาบาล ข. (ผู้ถูกรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่สอง อยู่ที่ร้อยละ xx.xx และบริษัท โรงพยาบาล ค. มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่สาม อยู่ที่ร้อยละ xx.xx โดยภายหลังการรวมธุรกิจส่วนแบ่งตลาด ในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างจะไม่มีเปลี่ยนแปลง เนื่องจาก ผู้ขออนุญาตมิได้ประกอบธุรกิจในตลาดดังกล่าว และผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) ก่อนและหลังการรวมธุรกิจเท่ากับร้อยละ ๗๗.๕๒ เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ โดยพิจารณาจากส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน ขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง ปี ๒๕๖๗ แล้ว พบว่า ผู้ถูกรวมธุรกิจมียอดเงินขายในปีที่ผ่านมา จำนวน x,xxx ล้านบาท ซึ่งเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท และมีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่สอง เมื่อนับรวม ส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกในตลาดในปีที่ผ่านมาแล้วเกินกว่าร้อยละ ๗๕ ดังนั้น ผู้ถูกรวมธุรกิจ จึงมีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศฯ ในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน ขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างในประเทศไทย ทำให้การรวมธุรกิจกรณีนี้เข้าข่ายเป็น

การรวมธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจากผู้ขออนุญาตได้มาซึ่งอำนาจเหนือตลาด ในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง และต้องประเมินผลกระทบต่อ การแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการแข่งขัน ทางการค้าตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

๑.๓ ตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคตะวันออก

ตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคตะวันออก ปี ๒๕๖๗ มีเครือโรงพยาบาล ก. เป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่หนึ่ง อยู่ที่ร้อยละ xx.xx ส่วนเครือโรงพยาบาล อ. มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่สอง อยู่ที่ร้อยละ x.xx และเครือโรงพยาบาล ร. (ผู้ขออนุญาต) มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่สาม อยู่ที่ร้อยละ x.xx ซึ่งน้อยกว่าร้อยละ ๑๐ โดยภายหลังการรวมธุรกิจ ส่วนแบ่งตลาดในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคตะวันออกไม่มีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากผู้ถูกรวมธุรกิจมิได้ประกอบธุรกิจในตลาดดังกล่าวและผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) ก่อนและหลังการรวมธุรกิจเท่ากับร้อยละ ๘๐.๐๓ เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ โดยพิจารณาจาก ส่วนแบ่งตลาดและยอดขายในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคตะวันออก ปี ๒๕๖๗ พบว่า ผู้ขออนุญาตมีส่วนแบ่งตลาดต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ดังนั้น ผู้ขออนุญาตจึงไม่มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่ง มีอำนาจเหนือตลาด ในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคตะวันออก ทั้งนี้ เมื่อการพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคตะวันออกของ ผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดแต่มียอดขายในตลาด ดังกล่าวเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งจะเข้าข่ายตามหลักเกณฑ์การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลด การแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามประกาศ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ อันจะมีหน้าที่ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้พิจารณาข้อมูลตามแบบคำขออนุญาตรวมธุรกิจที่ครบถ้วนตามข้อกำหนดและได้นำข้อมูลดังกล่าว มาใช้ประกอบการพิจารณาถึงโครงสร้างตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการรวมธุรกิจใน ตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคตะวันออกกรณีนี้ในคราวเดียวกันนี้แล้ว ได้แก่ การประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันภายหลังการรวมธุรกิจในด้านการกระจุกตัวของตลาด การเข้าสู่ตลาด ของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และการขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาด การพิจารณาผลกระทบต่อการ แข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non - Coordinated Effect) และผลกระทบต่อการแข่งขัน ที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) โดยพบว่า การรวมธุรกิจมิได้ก่อให้เกิดผลกระทบภายหลัง การรวมธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ อันเนื่องมาจากปัจจัยหลายประการ อาทิ มีเพียงผู้ขออนุญาตซึ่งมีการ ประกอบธุรกิจในภูมิภาคดังกล่าว โดยผู้ถูกรวมธุรกิจไม่มีการประกอบธุรกิจใด ๆ ในภูมิภาคนี้ การรวมธุรกิจ กรณีนี้จึงมิได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในภูมิภาคนี้ในทันที จึงถือว่าได้ คณะกรรมการการแข่งขัน ทางการค้า ได้รับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจในส่วนของพื้นที่ตลาดพื้นที่นี้ซึ่งเข้าข่ายการแจ้งผลการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ในคราวเดียวกันนี้แล้ว

ดังนั้น จากการพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในแต่ละตลาดพบว่าไม่มีเพียงเฉพาะตลาดโรงพยาบาล เอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง ซึ่งผู้ถูกรวมธุรกิจโดยกลุ่มบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) เข้าข่าย เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ทำให้การรวมธุรกิจกรณีนี้เข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจากผู้ขออนุญาตได้มาซึ่งอำนาจเหนือตลาดในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง และต้องประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป อย่างไรก็ตาม สำหรับตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออก ซึ่งเข้าข่ายหลักเกณฑ์การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง และต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ได้พิจารณาข้อมูลตามแบบคำขออนุญาตรวมธุรกิจที่ครบถ้วนตามข้อกำหนดและได้นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณาถึงโครงสร้างตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการรวมธุรกิจในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออกในกรณีนี้แล้ว โดยที่ผู้ขออนุญาตไม่ต้องดำเนินการแจ้งผลการรวมธุรกิจภายหลังการรวมธุรกิจแล้วเสร็จต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าแยกต่างหากเป็นการเพิ่มเติม

๒. การประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันภายหลังการรวมธุรกิจ

จากการพิจารณาขอบเขตตลาดทั้งในตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ตลาดสินค้าที่ต้องประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันภายหลังการรวมธุรกิจคือ ตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง โดยมีประเด็นที่จะต้องประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันภายหลังการรวมธุรกิจดังต่อไปนี้

๒.๑ การกระจุกตัวของตลาด

เมื่อพิจารณาจากค่าการกระจุกตัวในตลาด พบว่า ตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างเป็นตลาดที่มีการกระจุกตัวสูง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมีเพียงผู้ถูกรวมธุรกิจที่มีการประกอบธุรกิจในตลาดดังกล่าว ภายหลังการรวมธุรกิจค่าการกระจุกตัวจึงไม่มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การรวมธุรกิจจึงไม่มีแนวโน้มจะส่งผลกระทบต่อการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญ

๒.๒ การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่และการขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาด (Entry and Expansion)

ในการพิจารณาการเข้าสู่ตลาดและการขยายธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ รวมถึงการประเมินสถานะตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ พบว่า อุปสรรคของการเข้าสู่ตลาดและการขยายธุรกิจในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในประเทศไทยของผู้ประกอบการอยู่ในระดับต่ำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

● ผลกระทบต่อการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่ (Entry)

(๑) กฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ

(๑.๑) ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงพยาบาล

ผู้ที่มีความประสงค์จะประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนจะต้องปฏิบัติตามความในพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) รวมถึงประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพระราชบัญญัตินี้กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการสถานพยาบาลประเภทโรงพยาบาลซึ่งหมายถึงสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข โดยมีขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานพยาบาลเป็นไปตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาลและกฎกระทรวงว่าด้วยการประกอบกิจการสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๕

(๑.๒) ใบอนุญาตให้ครอบครอง ใช้ หรือจำหน่ายยา

ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนมีความจำเป็นต้องครอบครอง ใช้ หรือจำหน่ายยาประเภทซึ่งมีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้ต้องได้รับอนุญาต ซึ่งกฎหมายหลัก ได้แก่ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ครอบครอง ใช้ หรือจำหน่ายวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และที่เป็นยาเสพติดให้โทษบางประเภท โดยอนุญาตให้ผู้ดำเนินงานของสถานพยาบาลซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และไม่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย และไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกสำหรับความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท หรือกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ เป็นผู้ที่มีสิทธิขอรับอนุญาตเพื่อประโยชน์ของสถานพยาบาล โดยมีได้จำกัดจำนวนผู้ได้รับอนุญาต

นอกจากนี้ แม้ว่าจะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการขอใบอนุญาตรายบุคคลเพิ่มเติม อาทิ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดให้มีใบอนุญาตให้บุคคลดำเนินการสถานพยาบาล ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดให้มีจำนวนผู้ประกอบการวิชาชีพที่เพียงพอและเหมาะสมกับขนาดของโรงพยาบาล และข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดให้มีมาตรการก่อสร้างและจัดการสถานพยาบาลต่าง ๆ อันจะรวมไปถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรพื้นที่โรงพยาบาล ข้อกำหนดเกี่ยวกับผังเมือง การจัดให้มีการอนุมัติแผนผังโรงพยาบาล การจัดให้มีใบอนุญาตควบคุมอาคาร การจัดให้มีการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม แต่ข้อกำหนดดังกล่าวมีลักษณะเป็นมาตรฐานกลางที่บังคับใช้กับสถานพยาบาลที่ขึ้นทะเบียนทั่วไป ไม่มีการกำหนดกฎเกณฑ์ที่เฉพาะเจาะจงรายพื้นที่ และได้มีความซับซ้อนจนก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการดำเนินการของผู้ประกอบการเดิม รวมถึงการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่ในตลาดโรงพยาบาลเอกชนทั่วทุกภาคในประเทศไทย ดังนั้น ผู้ขอใบอนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจจึงเห็นว่าไม่มีหลักเกณฑ์หรือกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนในการเข้าสู่ตลาดอย่างมีนัยสำคัญ และไม่มีแนวโน้มที่รัฐบาลจะกำหนดกฎเกณฑ์ใหม่ที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่ตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ดังนั้น ข้อกำหนดต่าง ๆ สำหรับการขอรับใบอนุญาตดังกล่าวข้างต้น จึงมิได้ถือเป็นอุปสรรคสำหรับผู้ประกอบการรายอื่นที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน

(๒) ต้นทุนและการเข้าถึงทรัพยากร

(๒.๑) การเข้าถึงวัตถุดิบหรือสิ่งที่จำเป็นในการให้บริการ

ต้นทุนหลักในการประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อาทิ ที่ดิน อาคารผู้ป่วย เครื่องมือแพทย์ เวชภัณฑ์ ยาต่าง ๆ และค่าตอบแทนแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ อยู่ในระดับที่ดำเนินการได้และไม่ถือเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการเข้าสู่ตลาดและการขยายธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยเฉพาะผู้ประกอบการโรงพยาบาลเครือข่ายต่าง ๆ ที่มีความแข็งแกร่งในด้านเงินทุนและความเชี่ยวชาญทางการแพทย์ โดยผู้ประกอบการโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่รายเดิมและรายใหม่สามารถเข้าถึงปัจจัยต้นทุนเหล่านี้ได้อย่างเสรี โดยไม่มีข้อจำกัด

(๒.๒) ต้นทุนการประกอบธุรกิจ

ข้อจำกัดสำคัญประการหนึ่งสำหรับการเข้าสู่ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน คือ อุปสรรคด้านเงินลงทุน ซึ่งเป็นผลจากการที่ธุรกิจนี้ต้องการเงินทุนเริ่มต้นที่สูง ทั้งในส่วนของค่าที่ดิน การก่อสร้างอาคาร และการจัดซื้อเครื่องมือทางการแพทย์ที่เพียงพอ การก่อสร้างโรงพยาบาลหนึ่งแห่งโดยทั่วไปต้องใช้เงินลงทุนสูงและใช้เงินทุนเพิ่มขึ้นสำหรับโรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียงมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น การจัดตั้งโรงพยาบาลในเขตเมืองที่มีราคาสูงจะยิ่งเพิ่มภาระด้านต้นทุนที่ดิน ดังที่กล่าวมา ต้นทุนหลักในการก่อตั้งโรงพยาบาลจึงอยู่ที่มูลค่าที่ดิน ค่าก่อสร้างโครงสร้างอาคารและการตกแต่งภายใน รวมถึงค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์เป็นสำคัญ โดยรวมแล้ว การเข้าสู่ตลาดโรงพยาบาลเป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยเงินลงทุนสูงตามลักษณะของอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม มิได้เป็นอุปสรรคที่ทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่ไม่สามารถเข้ามาแข่งขันในตลาดได้

- ผลกระทบต่อการขยายธุรกิจของคู่แข่งในตลาด (Expansion)

ตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ณ ปัจจุบัน ยังคงสามารถขยายตลาดได้อย่างต่อเนื่องโดยการเพิ่มศูนย์การรักษา คลินิกพิเศษนอกเวลา การส่งเสริมการขาย ด้านการรักษาและการตรวจสุขภาพ การปรับปรุงและสร้างอาคารผู้ป่วยเพิ่มเติม การเพิ่มแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อเพิ่มจำนวนบริการ ทำการตลาดและทำสัญญาคู่ค้ากับบริษัทประกัน จัดกิจกรรมภายนอกโรงพยาบาล และทำการตลาดบนช่องทางออนไลน์ เพื่อขยายฐานลูกค้า เพิ่มพัฒนาประสิทธิภาพในการให้บริการ หรือการปรับลดค่าใช้จ่าย ในช่วงปี ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗ มีโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่เปิดให้บริการจำนวน ๑๕ โรงพยาบาล กระจายทั่วภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ได้แก่ กรุงเทพมหานครจำนวน ๔ โรงพยาบาล ภาคเหนือตอนล่างจำนวน ๑ โรงพยาบาล ภาคอีสานตอนบนจำนวน ๒ โรงพยาบาล ภาคอีสานตอนล่างจำนวน ๑ โรงพยาบาล ภาคกลางจำนวน ๒ โรงพยาบาล ภาคตะวันออกจำนวน ๒ โรงพยาบาล ภาคตะวันตกจำนวน ๑ โรงพยาบาล ภาคใต้ตอนบนจำนวน ๑ โรงพยาบาล และภาคใต้ตอนล่างจำนวน ๑ โรงพยาบาล ซึ่งอัตราการเข้าสู่ตลาดของโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปี และมีการกระจายทั่วทุกภูมิภาค มิได้กระจุกอยู่ในภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่ง แสดงให้เห็นถึงอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่อยู่ระดับที่ต่ำ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และการขยายธุรกิจของคู่แข่งในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในประเทศไทย โดยพิจารณาจากข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและต้นทุนการประกอบธุรกิจในด้านต่าง ๆ พบว่า แม้ว่าการประกอบธุรกิจในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในประเทศไทย จะต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก แต่ทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจก็สามารถเข้าถึงได้โดยง่ายและไม่มีหลักเกณฑ์หรือกฎเกณฑ์ที่ขัดขวางการเข้าสู่ตลาดอย่างมีนัยสำคัญ และไม่มีแนวโน้มที่รัฐบาลจะกำหนดกฎเกณฑ์ใหม่ที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่ตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ทำให้การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่หรือการขยายธุรกิจของคู่แข่งสามารถดำเนินการได้ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในประเทศไทยมีอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดและการขยายธุรกิจในระดับที่ต่ำ

๒.๓ ผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non - Coordinated Effect)

- ผลกระทบต่อคู่แข่ง (Competitor)

- (๑) คู่แข่งที่มีศักยภาพ

การรวมธุรกิจกรณีนี้มีได้ส่งผลให้มีการเพิ่มขึ้นของส่วนแบ่งตลาดของผู้ถูกรวมธุรกิจในธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทยซึ่งเป็นตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ ดังนั้น ภายหลังการรวมธุรกิจ ผู้ถูกรวมธุรกิจยังคงอยู่ภายใต้สภาวะการแข่งขันภายใต้โครงสร้างของตลาดเช่นเดียวกับในปัจจุบัน ทั้งนี้ แม้ว่าผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจจะมีการประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ทับซ้อนกันในกรุงเทพมหานครและภาคกลาง แต่กลุ่มของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจไม่มีอำนาจผูกขาดหรือเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครและภาคกลาง แม้จะส่งผลต่อการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ในกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง และภาคใต้ตอนล่างยังมีโรงพยาบาลรัฐบาลขนาดใหญ่และโรงเรียนแพทย์ซึ่งรวมถึง โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลรามาธิบดี โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลสวนสุนันทาและโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ซึ่งถือเป็นโรงพยาบาลหลักของประชาชนและให้บริการผู้ใช้บริการทุกประเภท ทั้งผู้ใช้บริการชำระเงินเอง ผู้ใช้บริการภายใต้สิทธิประกันสังคม และผู้ใช้บริการภายใต้สิทธิบัตรทอง

อย่างไรก็ตาม การรวมธุรกิจครั้งนี้จะทำให้ผู้ขออนุญาตสามารถขยายขอบเขตทางภูมิศาสตร์ในการประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนได้กว้างขึ้น โดยจากเดิมผู้ขออนุญาตมีการประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคอีสาน ตอนบน และภาคอีสานตอนล่าง รวม ๖ ภาค และภายหลังจากการรวมธุรกิจผู้ขออนุญาตสามารถขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจในกรุงเทพและภาคกลางที่มีอยู่เดิมแล้วให้กว้างขึ้น และขยายไปยังภาคใต้ตอนบนและภาคใต้ตอนล่าง ทำให้ภายหลังการรวมธุรกิจผู้ขออนุญาตจะมีขอบเขตการประกอบธุรกิจรวมเป็น ๘ ภาคทั่วประเทศไทย รายละเอียดปรากฏตามแผนภาพที่ ๔ ซึ่งการกระจายขอบเขตทางภูมิศาสตร์ในการประกอบธุรกิจทั่วประเทศนั้นจะทำให้ผู้ขออนุญาตเป็นคู่แข่งมีความสามารถในการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นในตลาด

(๒) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล

เมื่อพิจารณาลักษณะของสินค้าและบริการในโรงพยาบาลเอกชนแล้วพบว่า มีความหลากหลาย การเปรียบเทียบราคาระหว่างโรงพยาบาล แม้จะเป็นบริการเดียวกันเป็นไปได้ยาก ดังนั้น การแข่งขันในแง่ของค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจึงทำได้ค่อนข้างยาก อย่างไรก็ตาม การแข่งขันด้านค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลมักจะเกิดขึ้นในบริการที่ค่อนข้างเป็นมาตรฐานและมีการให้บริการแก่ผู้ป่วยแต่ละคนในลักษณะที่คล้ายกัน (Homogeneous Service) เช่น บริการตรวจสุขภาพพื้นฐาน เนื่องจากบริการเหล่านี้มีค่อนข้างมากจึงจะสามารถสร้างให้เกิดความแตกต่างในแง่ของราคาได้ ทั้งนี้ ผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการรวมธุรกิจครั้งนี้ต่อบริการที่มีความคล้ายคลึงเหล่านี้ค่อนข้างจำกัด นอกจากนี้ บริการบางประเภทไม่ได้มีเฉพาะในโรงพยาบาลเอกชนเท่านั้น คลินิกเอกชนหรือร้านขายยาที่มีอยู่จำนวนมากก็สามารถให้บริการทดแทนได้เช่นกัน ในกรณีที่บริการต้องอาศัยความเชี่ยวชาญสูง นอกจากราคาแล้ว ผู้ป่วยจะพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ประกอบกันทั้งด้านคุณภาพของการรักษา ความรวดเร็ว และความสะดวกสบาย ปัจจัยเหล่านี้จะทำให้สามารถตั้งราคาที่สูงกว่าได้ แต่ไม่ใช่ในแง่ของมาตรฐานการรักษาเพราะโรงพยาบาลรักษามาตรฐานเดียวกันทั้งหมดทั้งในด้านของผู้ประกอบวิชาชีพที่ควบคุมโดยแพทยสภาและกระทรวงสาธารณสุข และยังมีมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงพยาบาลเองภายใต้กำกับดูแลโดยกระทรวงสาธารณสุขเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่เป็นการบริการอื่น ๆ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมแพทย์และค่ายานี้จะถูกบรรจุอยู่แล้วในรายการแจกแจงค่าใช้จ่าย ดังนั้นผู้บริโภคจึงมีข้อมูลครบถ้วนเพียงพอที่จะตัดสินใจว่าจะจ่ายค่าบริการที่เพิ่มขึ้นเพื่อแลกกับคุณภาพของการบริการทางการแพทย์หรือไม่

(๓) การประหยัดจากขอบเขต (Economy of Scope)

การรวมธุรกิจครั้งนี้ทำให้ผู้ขออนุญาตมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดมากขึ้นจากการได้มาซึ่งผู้ประกอบการในตลาดบริการเดียวกันและอยู่ในระดับเดียวกันในห่วงโซ่อุปทาน โดยจะเป็นผลทำให้เกิดการประหยัดจากขอบเขต (Economy of Scope) จากการใช้ทรัพยากรร่วมกันในหลายด้าน อาทิ การใช้ทรัพยากรทางการแพทย์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เครื่องมือและเทคโนโลยีทางการแพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์เฉพาะทาง รวมถึงการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานและระบบการจัดซื้อวัตถุดิบร่วมกัน เนื่องจากการรวมธุรกิจจะทำให้ผู้ขออนุญาตสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อให้ทราบถึงการใช้วัสดุสิ้นเปลือง และเป็นฐานการคำนวณต้นทุนค่ารักษาพยาบาลได้ผ่านการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม ทั้งนี้ ยังมีการบริหารยาและเวชภัณฑ์โดยการซื้อขายระหว่างโรงพยาบาลเพื่อช่วยลดการขาดแคลนของยาและเวชภัณฑ์ในแต่ละโรงพยาบาล ทำให้ผู้บริหารสามารถติดตามการใช้ไปของสินค้าคงคลัง การจัดซื้อเพิ่มเติม และบันทึกค่าใช้จ่ายพร้อมควบคุมต้นทุนได้ทันทีและแม่นยำ

อีกทั้งการรวมธุรกิจดังกล่าวอาจเพิ่มความสามารถของผู้ขออนุญาตในการขยายตลาดได้ครอบคลุมพื้นที่ในประเทศไทยได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ขออนุญาตเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่แข็งแกร่งขึ้นในตลาดประเทศไทย ดังนั้น เมื่อพิจารณาผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non-Coordinated Effect) ต่อคู่แข่งในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง พบว่า การรวมธุรกิจกรณีนี้มีได้ส่งผลให้มีการเพิ่มขึ้นของส่วนแบ่งตลาดของผู้ถูกรวมธุรกิจ

ในธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย และภายหลังการรวมธุรกิจยังคงต้องแข่งขันอย่างสูงกับคู่แข่งของตนซึ่งรวมถึงผู้ประกอบการธุรกิจที่มีโรงพยาบาลเครือข่ายที่มีความแข็งแกร่งหลายราย นอกจากนี้ ในด้านการให้บริการทางการแพทย์ ผู้ป่วยจะพิจารณาการเข้ารับบริการจากหลายปัจจัยประกอบกัน ทั้งด้านราคา คุณภาพ ความรวดเร็ว และความสะดวกสบาย ปัจจัยเหล่านี้จะทำให้โรงพยาบาลสามารถตั้งราคาที่แตกต่างกันได้ แต่ยังต้องมาตรฐานการรักษาเดียวกัน ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าบริการอื่น ๆ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมแพทย์และค่ายานั้นจะถูกระบุอยู่ในแล้วในรายการแจกแจงค่าใช้จ่าย ดังนั้น ผู้บริโภคจึงมีข้อมูลครบถ้วนเพียงพอที่จะตัดสินใจเข้ารับบริการ สามารถสรุปได้ว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวไม่ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่รวมธุรกิจมีความสามารถและแรงจูงใจที่จะกระทำการอันก่อให้เกิดผลกระทบต่อคู่แข่งในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง แต่การรวมธุรกิจครั้งนี้ทำให้ผู้ขออนุญาตมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดมากขึ้นจากการได้มาซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจในตลาดเดียวกันและการประหยัดต่อขนาด

- ผลกระทบต่อผู้จำหน่ายวัตถุดิบ (Supplier)

ผู้ถูกรวมธุรกิจจัดหา ยา เวชภัณฑ์และเครื่องมือแพทย์จากผู้ผลิตและจำหน่ายหลายรายเพื่อใช้ในการให้บริการธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ผ่านกระบวนการจัดซื้อและจัดหาของตนผ่านบริษัท ท. จำกัด (ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรือมีอำนาจสั่งการของผู้ถูกรวมธุรกิจ) โดยไม่มีการผูกขาดกับผู้จัดจำหน่ายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้จัดจำหน่ายหลายรายรวมถึงเพิ่มความสามารถในการต่อรองกับผู้ขายยาและเวชภัณฑ์และลดต้นทุนค่าใช้จ่ายยาและเวชภัณฑ์ของบริษัท โดยผู้ถูกรวมธุรกิจและบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรือมีอำนาจสั่งการมีขั้นตอนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ ผ่านการอนุมัติการจัดซื้อที่เป็นระบบ ซึ่งมีการพิจารณาการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์จากหลากหลายองค์ประกอบ เช่น ราคา คุณภาพ ความต้องการของแพทย์และระยะเวลาในการจัดส่ง

จากข้อมูลผู้จำหน่ายวัตถุดิบของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ สามารถพิจารณาได้ว่าผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจมิได้พึ่งพิงผู้จำหน่ายวัตถุดิบรายใดรายหนึ่งอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีสัดส่วนการซื้อวัตถุดิบแต่ละประเภทค่อนข้างกระจายตัว ซึ่งผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจและบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ มีนโยบายในการจัดซื้อเครื่องมือแพทย์ยาและเวชภัณฑ์จากผู้จัดจำหน่ายที่มีชื่อเสียงหลายราย ทั้งนี้ แม้ว่าบริษัทซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการของผู้ขออนุญาต ได้จำหน่ายเครื่องมือแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์ให้แก่โรงพยาบาลของผู้ถูกรวมธุรกิจ แต่เป็นจำนวนเพียงน้อย ซึ่งมีสัดส่วนการจำหน่ายน้อยกว่าร้อยละ ๑ ของจำนวนที่โรงพยาบาลของผู้ถูกรวมธุรกิจสั่งซื้อทั้งหมด นอกจากนี้ ผู้ขออนุญาตชี้แจงว่า ไม่มีความสามารถหรือแรงจูงใจในการปิดกั้นการเข้าถึงสินค้าหรือวัตถุดิบของคู่ค้ารายอื่น และไม่สามารถปิดกั้นมิให้ผู้ถูกรวมธุรกิจ หรือบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการของผู้ถูกรวมธุรกิจทำการซื้อสินค้าจากผู้ขายรายอื่นในตลาดได้ เนื่องจากผู้ขออนุญาตจำหน่ายเครื่องมือแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์แค่บางรายการ ซึ่งเป็นส่วนน้อยและมีผู้จำหน่ายเครื่องมือแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์จำนวนมากในตลาด

นอกจากนี้ เครื่องมือแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์บางชนิดจะต้องมีการจัดซื้อจากผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายโดยตรงหรือจากต่างประเทศ เช่น ประเทศจีน เยอรมัน ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา โดยทั้งผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจมีการควบคุมภายในด้านการจัดซื้อจัดจ้างให้มีความโปร่งใส เป็นธรรมเพื่อให้ได้มาสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ ทจ. ๒๑/๒๕๕๑ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด และต้องมีการเปิดเผยข้อมูลและปฏิบัติตามข้อกำหนดในประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัท

จดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกัน พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนั้น การจัดซื้อภายในกลุ่มของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ จึงไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการจำกัดการแข่งขันในแนวดิ่งได้ทั้งในระดับต้นน้ำและปลายน้ำ และผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจชี้แจงว่า ยังจะคงนโยบายในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อเปรียบเทียบผู้ให้บริการในเชิงคุณภาพ และราคาของบริการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจมากที่สุดภายหลังการรวมธุรกิจ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non-Coordinated Effect) ต่อผู้จำหน่ายวัตถุดิบในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย พบว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวไม่เพิ่มความเป็นไปได้ที่จะสร้างผลกระทบต่อผู้จำหน่ายวัตถุดิบในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย ของแต่ละโรงพยาบาล เนื่องจากผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจมีการจัดซื้อเครื่องมือแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์จากผู้จัดจำหน่ายที่มีชื่อเสียงหลายรายและสัดส่วนแต่ละรายถือเป็นสัดส่วนน้อย อีกทั้ง เครื่องมือแพทย์ ยา และเวชภัณฑ์บางชนิดจะต้องมีการจัดซื้อจากผู้ผลิต หรือผู้จัดจำหน่ายโดยตรงหรือจากต่างประเทศ และโรงพยาบาลจะมีขั้นตอนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ซึ่งผ่านการอนุมัติการจัดซื้อที่เป็นระบบ จึงสามารถสรุปได้ว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวไม่ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจมีความสามารถและแรงจูงใจที่จะกระทำการอันก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้จำหน่ายวัตถุดิบในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง

● ผลกระทบต่อลูกค้า (Consumer)

ลักษณะการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เป็นการให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป โดยผู้ป่วยสามารถเข้ารับการรักษาผ่านสิทธิบัตรทอง สิทธิประกันสังคม หรือจะชำระเงินเองควบคู่กับการเบิกประกันสุขภาพได้ ในส่วนของผู้ถูกรวมธุรกิจมีช่องทางการให้บริการจำนวน ๒ ช่องทางประกอบไปด้วย (๑) การให้บริการในพื้นที่โรงพยาบาล และ (๒) การให้บริการนอกพื้นที่โรงพยาบาล อาทิ การรับปรึกษาสุขภาพทางโทรศัพท์ (Home Call) การรับดูแลผู้ป่วยติดเตียง (Home Care) และการให้บริการตรวจเยี่ยมผู้ป่วยตามบ้าน (Home Visit) รวมถึงการให้บริการผ่านแอปพลิเคชัน ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันสำหรับการปรึกษาแพทย์ผ่านระบบการให้บริการทางการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) โดยช่องทางการให้บริการของโรงพยาบาลจะไม่ได้รับผลกระทบจากการรวมธุรกิจครั้งนี้ เนื่องจากโครงสร้างตลาดและความสัมพันธ์ระหว่างโรงพยาบาลกับช่องทางการให้บริการยังคงไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจชี้แจงว่า การรวมธุรกิจครั้งนี้จะก่อให้เกิดความร่วมมือกันในการพัฒนาการบริการทางการแพทย์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการในประเทศไทย ซึ่งจะส่งผลต่อการกระตุ้นการแข่งขันในการพัฒนาด้านการให้บริการทางการแพทย์ในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่โดยเป็นประโยชน์ของผู้รับบริการโดยรวม ทั้งนี้ เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการโดยการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคมามากขึ้นโดยเฉพาะในส่วนของธุรกิจบริการสุขภาพ (Wellness) ส่งผลให้สภาพการณ์ของตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีการแข่งขันสูง และภายหลังการรวมธุรกิจจะยังคงมีการแข่งขันสูงและการขยายการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเครือข่ายต่าง ๆ มีความแข็งแกร่ง รวมถึงมีการจัดทำโครงการส่งเสริมการขายและแพ็คเกจการให้บริการทางการแพทย์ การดูแลสุขภาพ และการตรวจสุขภาพ และโรงพยาบาลหลายแห่งมีการนำเทคโนโลยีทางการแพทย์และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาและตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยได้ดียิ่งขึ้น

จากงานวิจัยของ Deloitte's Centre for Health Solutions ร่วมกับ Healthcare Financial Management Association (HFMA) ในปี ๒๕๖๐^๔ ซึ่งได้ทำการศึกษารวมธุรกิจในตลาดโรงพยาบาล โดยจากผลการศึกษา พบว่า ในการรวมธุรกิจระหว่างโรงพยาบาลกว่า ๗๕๐ ครั้ง ในประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี ๒๕๕๑ ถึง ๒๕๕๗ ไม่มีหลักฐานใด ๆ แสดงถึงการลดคุณภาพการให้บริการภายหลัง

^๔ ที่มา: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.hfma.org/wp-content/uploads/2022/10/56984.pdf>

การรวมธุรกิจของโรงพยาบาล ในทางกลับกันกลับพบการเพิ่มขึ้นของคุณภาพที่เกิดจากการลงทุนและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ร่วมกันระหว่างโรงพยาบาลที่รวมธุรกิจกัน อย่างไรก็ตาม หากมีการลดคุณภาพภายหลังการรวมธุรกิจ ในขณะที่ตลาดไม่ได้มีอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดหรืออุปสรรคในการขยายตัวของผู้เล่นรายเดิมในตลาด การลดคุณภาพดังกล่าวทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจรายอื่นเห็นช่องว่างในการเข้ามาแข่งขัน แย่งชิงฐานลูกค้า และทำกำไรในตลาดโดยให้บริการที่มีคุณภาพสูงกว่า นอกจากนี้ ภายหลังการรวมธุรกิจ พฤติกรรมทางการตลาดของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจจะยังคงอยู่ภายใต้สภาวะข้อจำกัดเดิม เนื่องด้วยสภาวะการแข่งขันจากคู่แข่งรายปัจจุบัน โอกาสการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ และอัตราค่าบริการทางการแพทย์ซึ่งมีการกำหนดโดยกระทรวงสาธารณสุขและแพทยสภา ดังนั้น ผู้ขออนุญาตจึงไม่มีแรงจูงใจในการลดคุณภาพของการบริการภายหลังการรวมธุรกิจ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non-Coordinated Effect) ต่อลูกค้าในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย พบว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวไม่สร้างผลกระทบต่อลูกค้า เนื่องจากภายหลังการรวมธุรกิจ ช่องทางการให้บริการของโรงพยาบาลจะไม่ได้รับผลกระทบจากการรวมธุรกิจครั้งนี้ เนื่องจากโครงสร้างตลาดและความสัมพันธ์ระหว่างโรงพยาบาลกับช่องทางการให้บริการยังคงไม่มีการเปลี่ยนแปลง อีกทั้ง พฤติกรรมทางการตลาดของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจจะยังคงอยู่ภายใต้สภาวะข้อจำกัดเดิม เนื่องด้วยสภาวะการแข่งขันจากคู่แข่งรายปัจจุบัน โอกาสการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ และอัตราค่าบริการทางการแพทย์ซึ่งมีการกำหนดโดยกระทรวงสาธารณสุขและแพทยสภา ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวไม่ทำให้ผู้ประกอบการที่รวมธุรกิจมีความสามารถและแรงจูงใจที่จะกระทำการอันก่อให้เกิดผลกระทบต่อลูกค้าในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง

๒.๔ ผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect)

● ผลกระทบต่อคู่แข่ง (Competitor)

การรวมธุรกิจในครั้งนี้จะไม่ส่งผลให้จำนวนคู่แข่งในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างลดลงทำให้โครงสร้างตลาดไม่มีการเปลี่ยนแปลงจึงไม่มีแรงจูงใจที่คู่แข่งในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มีจำนวนเท่าเดิมและเป็นรายเดียวกับคู่แข่งในตลาดที่มีอยู่ก่อนการรวมธุรกิจจะร่วมมือกันในทางที่ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อคู่แข่งรายอื่น ๆ ในตลาดซึ่งการรวมธุรกิจในกรณีนี้ไม่พบข้อได้เปรียบและแรงจูงใจที่ผู้ประกอบการที่รวมธุรกิจกันจะร่วมมือกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นในทางที่มีข้อบ่งชี้ผลกระทบต่อคู่แข่ง

โครงสร้างตลาดภายหลังจากการรวมธุรกิจยังอยู่ในลักษณะเช่นเดียวกับโครงสร้างตลาดก่อนการรวมธุรกิจ โดยการร่วมมือกันเพื่อจำกัดการแข่งขันจะเกิดขึ้นในตลาดที่มีลักษณะที่เอื้อให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถตกลงกันได้ ซึ่งลักษณะเหล่านั้น ได้แก่ สินค้าหรือบริการเหมือนกัน (Homogeneous Product) ผู้ประกอบธุรกิจมีขนาดที่ใกล้เคียงกัน (Firm Symmetry) และมีผู้เล่นน้อยราย (Concentrated Market) อย่างไรก็ตาม ตลาดที่เกี่ยวข้องทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจระหว่าง บริษัท ร. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) ไม่ได้มีลักษณะดังกล่าว เนื่องจากลักษณะของสินค้าและบริการในโรงพยาบาลเอกชนมีความหลากหลาย

เนื่องจากคู่แข่งในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในประเทศไทยมีจำนวนมากมาย หากมีการร่วมมือกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นในทางที่มีข้อบ่งชี้ ในกรณีที่ตลาดไม่ได้มีอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดหรืออุปสรรคในการขยายตัวของผู้เล่นรายเดิมในตลาด การลดคุณภาพดังกล่าวทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจรายอื่นเห็นช่องว่างในการเข้ามาแข่งขัน แย่งชิงฐานลูกค้า และทำกำไรในตลาด นอกจากนี้ ภายหลังการรวมธุรกิจ พฤติกรรมทางการตลาดของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจจะยังคงอยู่ภายใต้สภาวะข้อจำกัดเดิม โดยไม่ได้มีอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดหรืออุปสรรคในการขยายตัวของผู้เล่นรายเดิมในตลาด

ดังนั้น เมื่อพิจารณาผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) ต่อคู่แข่งในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย พบว่า การรวมธุรกิจในครั้งนี้จะไม่ส่งผลให้จำนวนคู่แข่งในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างลดลง ทำให้โครงสร้างตลาดไม่มีการเปลี่ยนแปลง อีกทั้ง ลักษณะของสินค้าและบริการในโรงพยาบาลเอกชนมีความหลากหลาย ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายไม่ได้มีขนาดที่ใกล้เคียงกัน และมีคู่แข่งจำนวนมากในตลาดทำให้การร่วมมือกันเพื่อจำกัดการแข่งขันเป็นไปได้ยาก จึงสามารถสรุปได้ว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวไม่ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย มีความสามารถและแรงจูงใจในการตกลงร่วมกันเพิ่มขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อคู่แข่งในตลาด

● ผลกระทบต่อผู้จำหน่ายวัตถุดิบ (Supplier)

การรวมธุรกิจในครั้งนี้จะไม่ส่งผลให้โครงสร้างตลาดมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งคู่แข่งในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่จึงมีจำนวนเท่าเดิมและเป็นรายเดิมกับคู่แข่งในตลาดที่มีอยู่ก่อนการรวมธุรกิจ การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงไม่พบข้อได้เปรียบและแรงจูงใจที่ผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจกันจะร่วมมือกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นในทางที่มีข้อบ่งชี้ส่งผลกระทบต่อผู้จำหน่ายวัตถุดิบ

ทั้งนี้ หลังจากการรวมธุรกิจผู้จำหน่ายวัตถุดิบยา เวชภัณฑ์และเครื่องมือแพทย์ในประเทศไทยยังคงสามารถเลือกจำหน่ายผลิตภัณฑ์แก่ผู้ประกอบธุรกิจและโรงพยาบาลอีกหลายราย ส่งผลให้ผู้ซื้อไม่สามารถตกลงกันเพื่อกดดันราคาหรือกำหนดเงื่อนไขทางการค้ากับผู้จำหน่ายวัตถุดิบได้โดยง่าย โดยในขั้นตอนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์จะต้องผ่านการอนุมัติการจัดซื้อที่เป็นระบบ ซึ่งมีการพิจารณาการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์จากหลากหลายองค์ประกอบ เช่น ราคา คุณภาพ ความต้องการของแพทย์ และระยะเวลาในการจัดส่ง เป็นต้น อีกทั้งยังต้องมีการควบคุมภายในด้านการจัดซื้อจัดจ้างให้มีความโปร่งใสเป็นธรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ ทจ. ๒๑/๒๕๕๑ เรื่องหลักเกณฑ์ในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด และต้องมีการเปิดเผยข้อมูลและปฏิบัติตามข้อกำหนดในประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกัน พ.ศ. ๒๕๕๖

ดังนั้น เมื่อพิจารณาผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) ต่อผู้จำหน่ายวัตถุดิบในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย พบว่า การรวมธุรกิจในครั้งนี้จะไม่ส่งผลให้โครงสร้างตลาดมีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการรวมธุรกิจผู้จำหน่ายวัตถุดิบยา เวชภัณฑ์และเครื่องมือแพทย์ในประเทศไทยยังคงสามารถเลือกจำหน่ายผลิตภัณฑ์แก่ผู้ประกอบธุรกิจและโรงพยาบาลอีกหลายราย ส่งผลให้ผู้ซื้อไม่สามารถตกลงกันเพื่อกดดันราคาหรือกำหนดเงื่อนไขทางการค้ากับผู้จำหน่ายวัตถุดิบได้โดยง่าย โดยในขั้นตอนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์จะต้องผ่านการอนุมัติการจัดซื้อที่เป็นระบบและต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวไม่ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทยมีความสามารถและแรงจูงใจในการตกลงร่วมกันเพิ่มขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อผู้จำหน่ายวัตถุดิบ

● ผลกระทบต่อลูกค้า (Consumer)

การรวมธุรกิจในกรณีนี้ไม่พบข้อได้เปรียบและแรงจูงใจที่ผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจกันจะร่วมมือกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นในทางที่มีข้อบ่งชี้ส่งผลกระทบต่อลูกค้า เนื่องจากโครงสร้างตลาดภายหลังการรวมธุรกิจยังอยู่ในลักษณะเช่นเดียวกับโครงสร้างตลาดก่อนการรวมธุรกิจ ซึ่งมีลักษณะที่ไม่เอื้อให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถตกลงกันได้โดยการร่วมมือกันเพื่อจำกัดการแข่งขันจะเกิดขึ้นในตลาด

จากการที่คู่แข่งในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในประเทศไทยมีจำนวนมกรายหากมีการร่วมมือกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นในทางที่มิชอบ ในขณะที่ตลาดไม่ได้มีอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดหรืออุปสรรคในการขยายตัวของผู้เล่นรายเดิมในตลาด การกระทำดังกล่าวทำให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นเห็นช่องว่างในการเข้ามาแข่งขัน แย่งชิงฐานลูกค้า และทำกำไรในตลาด

ทั้งนี้ ตลาดโรงพยาบาลเอกชนมีลักษณะการให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปโดยส่วนใหญ่ผ่านการให้บริการในพื้นที่โรงพยาบาล โดยผู้ป่วยสามารถเข้ารับการรักษาผ่านสิทธิบัตรทอง สิทธิประกันสังคม หรือจะชำระเงินเองควบคู่กับการเบิกประกันสุขภาพได้ ซึ่งแต่ละโรงพยาบาลมีมาตรฐานการรักษาเดียวกันทั้งหมด ทั้งในด้านของผู้ประกอบวิชาชีพที่ควบคุมโดยแพทยสภาและกระทรวงสาธารณสุข และยังมีมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงพยาบาลเองภายใต้กำกับดูแลโดยกระทรวงสาธารณสุขเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ อัตราค่าบริการทางการแพทย์ซึ่งมีการกำหนดโดยกระทรวงสาธารณสุขและแพทยสภา ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าบริการอื่น ๆ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมแพทย์และค่ายานนั้นจะถูกระบุอยู่ในรายการแจกแจงค่าใช้จ่าย

ดังนั้น เมื่อพิจารณาผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) ต่อลูกค้าในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย พบว่า เนื่องจากโครงสร้างตลาด ลักษณะการให้บริการ ช่องทางการให้บริการและการกำหนดอัตราค่าบริการ การรวมธุรกิจดังกล่าวไม่ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย มีความสามารถและแรงจูงใจในการตกลงร่วมกันเพิ่มขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อลูกค้า

๒.๕ ผลกระทบต่อประโยชน์โดยรวมทางเศรษฐกิจและผู้บริโภค

การรวมธุรกิจไม่มีผลกระทบต่อการแข่งขันต่อภาวะเศรษฐกิจทั่วไปและต่อผู้บริโภคในประเทศไทยเนื่องจากกลุ่มของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจไม่มีธุรกิจที่ทับซ้อนกันในตลาดการให้บริการธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคเหนือตอนบน ภาคอีสานตอนบน ภาคอีสานตอนล่าง ภาคตะวันออกภาคตะวันตก ภาคใต้ตอนบน และภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทยซึ่งเป็นตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างเป็นตลาดที่ผู้ถูกรวมธุรกิจเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด ทั้งนี้ การรวมธุรกิจครั้งนี้จะไม่ทำให้การกระจุกตัวในตลาดเปลี่ยนแปลงไปหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non-Coordinated Effect) หรือผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) ทั้งนี้ แม้ว่าผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจจะมีการประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ทับซ้อนในกรุงเทพมหานครและภาคกลาง แต่กลุ่มของผู้ขออนุญาต และผู้ถูกรวมธุรกิจไม่มีอำนาจผูกขาดหรือเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ

อีกทั้ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการโดยการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคมามากขึ้นโดยเฉพาะในส่วนของธุรกิจบริการสุขภาพ (Wellness) ส่งผลให้สภาพการณ์ของตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีการแข่งขันสูง และภายหลังการรวมธุรกิจจะยังคงมีการแข่งขันสูง นอกจากนี้ ยังมีการขยายการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเครือข่ายต่าง ๆ ที่มีความแข็งแกร่งรวมถึงมีการจัดทำโครงการส่งเสริมการขายและแพ็คเกจการให้บริการทางการแพทย์ การดูแลสุขภาพ และการตรวจสุขภาพ และโรงพยาบาลหลายแห่งมีการนำเทคโนโลยีทางการแพทย์และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาและตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยได้มากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นอัตราค่าบริการทางการแพทย์ยังถูกกำหนดโดยกระทรวงสาธารณสุขและแพทยสภาประกอบกับประชาชนสามารถใช้สิทธิต่าง ๆ ในการรักษาพยาบาลได้ เช่น สิทธิประกันสังคม สิทธิข้าราชการ สิทธิภายใต้โครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค และสิทธิบัตรทอง เป็นต้น ดังนั้น การรวมธุรกิจจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non-Coordinated Effect) หรือผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect)

ทั้งนี้ ผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจชี้แจงว่า การรวมธุรกิจครั้งนี้จะนำมาซึ่งประโยชน์หลายด้านต่อเศรษฐกิจและผู้บริโภคในประเทศไทย เนื่องจากผู้ถูกรวมธุรกิจจะมีแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้นเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ธุรกิจของผู้ถูกรวมธุรกิจและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ กลุ่มของผู้ขออนุญาตจะสามารถใช้ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจและความเชี่ยวชาญในการให้บริการการแพทย์ครบวงจรในธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่มาปรับใช้และเสริมการดำเนินงานและเพิ่มศักยภาพทางการแพทย์ของผู้ถูกรวมธุรกิจ ซึ่งคาดว่าจะช่วยปรับปรุงการให้บริการ เพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการทางการแพทย์ การบริหารเวชภัณฑ์ระหว่างโรงพยาบาลในเครือของกลุ่มของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ การส่งต่อผู้ใช้บริการระหว่างโรงพยาบาลในเครือของกลุ่มของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ เพิ่มทางเลือกการรักษาโรคให้แก่ผู้ใช้บริการ ลดค่าใช้จ่ายของผู้ใช้บริการโดยการอำนวยความสะดวกในการส่งต่อไปยังโรงพยาบาลที่ผู้ใช้บริการสามารถใช้สิทธิที่ตนมี และลดการรอคอยหรือการส่งต่อไปยังโรงพยาบาลรัฐบาลหรือโรงพยาบาลเอกชนในจังหวัดอื่นได้ นอกจากนี้ กลุ่มของผู้ขออนุญาตยังสามารถใช้ประโยชน์จากประสบการณ์และแหล่งทรัพยากรของตนเพื่อเพิ่มโอกาสในการนำเสนอบริการทางการแพทย์ และนวัตกรรมทางการแพทย์ใหม่ ๆ สู่ตลาดในประเทศไทยเพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้บริโภค และพัฒนาการให้บริการทางการแพทย์แบบครบวงจรซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบสาธารณสุข ซึ่งนอกจากจะเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการเข้าถึงการรักษาได้อย่างรวดเร็วและช่วยลดภาระงานและความแออัดในโรงพยาบาลรัฐบาลแล้ว ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนยังมีบทบาทในการเสริมสร้างสุขภาพเพื่อป้องกันความเสี่ยงการเกิดโรคและการรักษาพยาบาลของคนไทย พร้อมทั้งเป็นแรงผลักดันในการพัฒนาระบบสาธารณสุขโดยรวม นอกจากนี้ ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่ประชากรมีอัตราการเกิดน้อยลง ในขณะที่ผู้สูงอายุมีอายุยาวนานมากขึ้นและประชากรวัยทำงานเริ่มเข้าสู่วัยสูงอายุมากยิ่งขึ้น ทำให้ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนต้องมีการเพิ่มประเภทของการให้การรักษายาบาลให้ครอบคลุมโรคทุกแขนง โดยเฉพาะในภาคใต้ตอนล่างที่สถิติผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้โรงพยาบาลต้องให้บริการรักษาโรคที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น หรือเป็นโรคเรื้อรังที่พบในผู้สูงอายุ อาทิ โรคเบาหวาน และโรคความดัน เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ โรงพยาบาลแต่ละแห่งจึงต้องมีการปรับตัวและเพิ่มศูนย์การรักษา สรรหาแพทย์ที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ครอบคลุมการรักษาผู้ป่วยให้ได้มากที่สุด

เมื่อการแข่งขันในธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนในภาคใต้ตอนล่างเพิ่มสูงขึ้นจากทั้งผู้ประกอบการรายใหม่หรือผู้ประกอบการเดิมที่ขยายพื้นที่ให้บริการ บุคลากรทางการแพทย์จึงเป็นที่ต้องการเพิ่มมากขึ้นซึ่งเพิ่มโอกาสในการกลับสู่ภูมิภาคของบุคลากรทางการแพทย์และการเพิ่มความต้องการในการจ้างงานและขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยรวม ซึ่งประเทศไทยมีชื่อเสียงในการให้การรักษายาบาลทั้งในด้านความสามารถในการรักษา คุณภาพของการบริการที่ดี และมีความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล ประกอบกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยกำลังเติบโตและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติ ทำให้การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ในประเทศไทยเป็นที่นิยมส่งผลให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทยในหลายภาคส่วน ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์และสุขภาพนี้ถือเป็นปัจจัยเชิงบวกที่จะช่วยส่งเสริมการขยายตัวและกระตุ้นการแข่งขันของธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในประเทศไทย

๒.๖ ผลกระทบด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการแข่งขันในตลาด (ถ้ามี)

ผู้ขออนุญาตรวมธุรกิจชี้แจงว่า แม้ว่ากลุ่มของผู้ขออนุญาตจะจัดหาและเวชภัณฑ์บางรายการให้แก่ผู้ถูกรวมธุรกิจ แต่กลุ่มของผู้ขออนุญาตไม่มีความสามารถหรือแรงจูงใจในการปิดกั้นการเข้าถึงสินค้าหรือวัตถุดิบของคู่ค้ารายอื่น และไม่สามารถปิดกั้นมิให้ผู้ถูกรวมธุรกิจทำการซื้อสินค้าจากผู้ขายรายอื่นในตลาดได้ เนื่องจากมีการจำหน่ายเครื่องมือแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์แค่บางรายการซึ่งเป็นส่วนน้อย และมีผู้จำหน่ายเครื่องมือแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์จำนวนมากในตลาดซึ่งรวมถึงผู้ผลิต ผู้ขาย ผู้จัดจำหน่ายรายใหญ่และตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย นอกจากนี้เครื่องมือแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์บางชนิดจะต้องมีการจัดซื้อ

จากผู้ผลิต หรือผู้จัดจำหน่ายโดยตรงหรือจากต่างประเทศ เช่น ประเทศจีน เยอรมัน ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา อีกทั้งสัดส่วนการจำหน่ายเครื่องมือแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์ของบริษัทของผู้ขออนุญาต ให้แก่ผู้ถูกรวมธุรกิจ ในปี ๒๕๖๗ มีสัดส่วนการจำหน่ายให้เทียบจากปริมาณรวมน้อยกว่าร้อยละ ๑ ของปริมาณรวมทั้งหมด การจัดจำหน่ายดังกล่าวจึงไม่ก่อให้เกิดการจำกัดการแข่งขันในแนวดิ่งได้ทั้งในระดับต้นน้ำและปลายน้ำ ภายหลังการรวมธุรกิจ ผู้ถูกรวมธุรกิจคาดว่าจะยังคงสามารถจัดหา ยา เวชภัณฑ์ หรือเครื่องมือแพทย์ ส่วนใหญ่จากแหล่งต่าง ๆ ภายในประเทศจากผู้ผลิตและจำหน่ายที่แข่งขันกันอยู่ในตลาดในปัจจุบัน การรวมธุรกิจครั้งนี้ จึงไม่ก่อให้เกิดการจำกัดการแข่งขันในแนวดิ่งและไม่ก่อให้เกิดการปิดกั้นการแข่งขันในลักษณะของการเข้าถึงยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ หรือผู้ใช้บริการของคู่แข่ง เนื่องจากผู้ขออนุญาต ผู้ถูกรวมธุรกิจและบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ ไม่มีความสามารถหรือแรงจูงใจในการปิดกั้นการเข้าถึงสินค้าหรือวัตถุดิบของคู่ค้ารายอื่น และไม่สามารถปิดกั้นมิให้คู่แข่งโดยเฉพาะผู้ประกอบการโรงพยาบาลเครือข่ายต่าง ๆ ทำการซื้อขายสินค้าจากผู้ขายรายอื่นในตลาดได้

๓. ผลการประเมินประสิทธิภาพของตลาดภายหลังจากการรวมธุรกิจ

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ร. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) ไม่มีธุรกิจที่ทับซ้อนกันในแนวนอนในตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคเหนือตอนบน ภาคอีสานตอนบน ภาคอีสานตอนล่าง ภาคตะวันออกภาคตะวันตก ภาคใต้ตอนบน และภาคใต้ตอนล่าง ของประเทศไทย ซึ่งตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างเป็นตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ โดยการรวมธุรกิจไม่ทำให้โครงสร้างของตลาดการให้บริการธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในประเทศไทยเปลี่ยนแปลง เนื่องจากไม่ทำให้มีการเพิ่มขึ้นของส่วนแบ่งตลาดของผู้ถูกรวมธุรกิจหรือกลุ่มของผู้ขออนุญาตในตลาดการให้บริการธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non-Coordinated Effect) ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการแข่งขันในลักษณะของการปิดกั้นการแข่งขันในลักษณะของการเข้าถึงยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ หรือผู้ใช้บริการของคู่แข่ง

ทั้งนี้ ผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ ชี้แจงว่า ผู้ใช้บริการในประเทศไทยซึ่งรวมถึง ผู้ใช้บริการในกรุงเทพมหานครและภาคกลางจะได้รับประโยชน์จากการรวมธุรกิจครั้งนี้ กล่าวคือการรวมธุรกิจ จะกระตุ้นการแข่งขันในด้านการพัฒนาการให้บริการทางการแพทย์ในตลาดธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่เพื่อประโยชน์ของผู้รับบริการโดยรวม และผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ จะประสานจุดเด่นและความสามารถหลักเชิงแข่งขันของทั้งกลุ่มของผู้ขออนุญาตและของผู้ถูกรวมธุรกิจ เข้าด้วยกัน โดยมุ่งเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริการธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในประเทศไทย นอกจากนี้ กลุ่มของผู้ขออนุญาตจะมีช่วยสนับสนุนด้านความรู้วิธีการด้านการแพทย์ให้แก่ ผู้ถูกรวมธุรกิจ ปรับใช้ความเชี่ยวชาญในการให้บริการทางการแพทย์ และนำมาซึ่งนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อปรับใช้ ในกิจกรรมการดำเนินงานของผู้ถูกรวมธุรกิจ นอกจากนี้ กลุ่มผู้ถูกรวมธุรกิจจะมีฐานะทางการเงินที่ดี และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการในประเทศไทยภายหลังการรวมธุรกิจได้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ กลุ่มของผู้ขออนุญาตชี้แจงเพิ่มเติมว่า การรวมธุรกิจจะสามารถนำความมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจ โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน ตลอดจนการสร้างสรรคกระบวนการดำเนินงานแบบดิจิทัลมาปรับใช้ ในระบบงานห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้ผู้ถูกรวมธุรกิจมีการให้บริการทางการแพทย์ที่หลากหลายและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม การรวมธุรกิจครั้งนี้ทำให้ผู้ขออนุญาตมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดมากขึ้น จากการได้มาซึ่งผู้ประกอบการในตลาดบริการเดียวกันและอยู่ในระดับเดียวกันในห่วงโซ่อุปทาน โดยจะเป็นผล ทำให้เกิดการประหยัดจากขอบเขต (Economy of Scope) จากการใช้ทรัพยากรร่วมกันในหลายด้าน อาทิ

การใช้ทรัพยากรทางการแพทย์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เครื่องมือและเทคโนโลยีทางการแพทย์ เนื่องจากโรงพยาบาลสามารถใช้เครื่องมือแพทย์ที่มีมูลค่าสูงและเฉพาะทางร่วมกันได้ เช่น เครื่องเอกซเรย์ด้วยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Magnetic Resonance Imaging: MRI) เครื่องตรวจเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (Computed Tomography scan: CT Scan) เครื่องมือทางการแพทย์อื่น ๆ ที่มีมูลค่าสูง หรือห้องผ่าตัดที่มีเทคโนโลยีสูง เมื่อเกิดการรวมธุรกิจโรงพยาบาลในเครือข่ายจึงไม่จำเป็นต้องลงทุนในอุปกรณ์เดียวกันซ้ำซ้อนในทุกสาขา หากสามารถใช้งานร่วมกันหรือส่งต่อผู้ป่วยไปใช้บริการที่สาขาที่มีอุปกรณ์นั้นได้ รวมถึงการใช้บุคลากรทางการแพทย์เฉพาะทางร่วมกัน เนื่องจากการรวมธุรกิจจะทำให้ผู้ขออนุญาตสามารถใช้ประโยชน์จากบุคลากรทางการแพทย์ได้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุดจากการหมุนเวียนหรือแลกเปลี่ยนบุคลากรภายในโรงพยาบาลในเครือข่ายได้ อาทิ แพทย์เฉพาะทาง เช่น ศัลยแพทย์บางสาขา รังสีแพทย์ แพทย์โรคหัวใจ พยาบาล หรือนักเทคนิคเฉพาะทาง นอกจากนี้ ผู้ขออนุญาตยังสามารถใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานและระบบการจัดซื้อวัตถุดิบร่วมกัน เนื่องจากการรวมธุรกิจจะทำให้ผู้ขออนุญาตสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อให้ทราบถึงการใช้วัสดุสิ้นเปลือง และเป็นฐานการคำนวณต้นทุนค่ารักษาพยาบาลได้ผ่านการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม ทั้งนี้ ยังมีการบริหารยาและเวชภัณฑ์โดยการซื้อขายระหว่างโรงพยาบาลเพื่อช่วยลดการขาดแคลนของยาและเวชภัณฑ์ในแต่ละโรงพยาบาล ทำให้ผู้บริหารสามารถติดตามการใช้ไปของสินค้าคงคลัง การจัดซื้อเพิ่มเติม และบันทึกค่าใช้จ่ายพร้อมควบคุมต้นทุนได้ทันทีและแม่นยำ

อีกทั้งการรวมธุรกิจดังกล่าวเพิ่มความสามารถของผู้ขออนุญาตในการขยายตลาดได้ครอบคลุมพื้นที่ในประเทศไทยได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากผู้ถูกรวมธุรกิจมีการประกอบธุรกิจโรงพยาบาลทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีความแข็งแกร่งมานาน รวมทั้งมีการเปิดศูนย์เฉพาะทางเพื่อรองรับการรักษาโรคที่ซับซ้อนมากขึ้น โดยปัจจุบันผู้ถูกรวมธุรกิจมีจำนวนเตียงจดทะเบียนทุกโรงพยาบาลในเครือและโรงพยาบาลเครือข่ายทั่วประเทศเพิ่มขึ้นจากจำนวนรวมเดิม ๑,๕๒๐ เตียง เป็น ๑,๗๖๗ เตียง ผู้ถูกรวมธุรกิจจึงมีขีดความสามารถในการเติบโตในธุรกิจอีกมาก ซึ่งจะส่งผลให้ภายหลังการรวมธุรกิจผู้ขออนุญาตจะได้มาซึ่งธุรกิจดังกล่าวและเพิ่มขีดความสามารถเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่แข็งแกร่งขึ้นในตลาดโรงพยาบาลเอกชนได้ในอนาคต อีกทั้ง การรวมธุรกิจครั้งนี้จะทำให้ผู้ขออนุญาตสามารถขยายขอบเขตทางภูมิศาสตร์ในการประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนได้กว้างขึ้น โดยจากเดิมผู้ขออนุญาตมีการประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคอีสานตอนบน และภาคอีสานตอนล่าง รวม ๖ ภาค และภายหลังจากการรวมธุรกิจผู้ขออนุญาตสามารถขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจในกรุงเทพ และภาคกลางที่มีอยู่เดิมแล้วให้กว้างขึ้น และขยายไปยังภาคใต้ตอนบนและภาคใต้ตอนล่าง ทำให้ภายหลังการรวมธุรกิจผู้ขออนุญาตจะมีขอบเขตการประกอบธุรกิจรวมเป็น ๘ ภาคทั่วประเทศ

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๔

การพิจารณาปัจจัยตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ อันได้แก่ ความจำเป็นตามควรทางธุรกิจ ประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ การไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และการไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยในการพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง ตามข้อเท็จจริงของแบบคำขออนุญาตรวมธุรกิจและเอกสารหลักฐานประกอบเพื่อพิจารณาปัจจัยที่พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๕๒ วรรคสอง ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาอนุญาตโดยคำนึงถึงความจำเป็นตามควรทางธุรกิจ ประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ การไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และการไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ความจำเป็นตามควรทางธุรกิจและประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ

ผู้ประกอบการธุรกิจชี้แจงว่า การรวมธุรกิจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ถูกรวมธุรกิจ นำเงินจากการออกหุ้นเพิ่มทุนไปชำระคืนหนี้เงินกู้เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุการณ์ผิดนัดชำระหนี้ จากการที่ผู้ถูกรวมธุรกิจเผชิญผลขาดทุนจากการประกอบธุรกิจสุขภาพ (Wellness Business) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อสภาพคล่องในการประกอบธุรกิจ ด้วยเหตุนี้ ผู้ถูกรวมธุรกิจจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเพิ่มทุนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินและรองรับการดำเนินงานในอนาคตโดยการเพิ่มทุนในผู้ถูกรวมธุรกิจ และผู้ขออนุญาตในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่ก็จะได้ประโยชน์ด้วยเช่นกันในระยะยาว ทั้งนี้ การรวมธุรกิจจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจตลอดจนเกิดประโยชน์ต่อผู้ป่วยซึ่งเป็นผู้บริโภคเศรษฐกิจ และสังคมมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้ขออนุญาตสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารและควบคุมต้นทุนการรักษาพยาบาล สามารถถ่ายทอดความรู้ทางการแพทย์ และกรณีศึกษาในการรักษาผู้ป่วยแขนงต่าง ๆ และเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งต่อผู้ป่วยต่อไปยังโรงพยาบาลที่ผู้ป่วยสามารถใช้สิทธิได้

ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงถือว่ามี ความจำเป็นตามควรทางธุรกิจและประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ เนื่องจากมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ถูกรวมธุรกิจนำเงินจากการออกหุ้นเพิ่มทุนไปชำระคืนหนี้เงินกู้เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุการณ์ผิดนัดชำระหนี้ อีกทั้งเพื่อประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจ และเพิ่มสภาพคล่องในการบริหารจัดการเงินทุนในธุรกิจของกลุ่มผู้ถูกรวมธุรกิจ

๒. การไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง

แม้ว่าการรวมธุรกิจในกรณีนี้จะทำให้ผู้ขออนุญาตสามารถขยายขอบเขตทางภูมิศาสตร์ในการประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนได้กว้างขึ้น ซึ่งทำให้ผู้ขออนุญาตเป็นคู่แข่งที่มีความสามารถในการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นในตลาด อย่างไรก็ตาม การรวมธุรกิจในกรณีนี้ไม่ทำให้โครงสร้างของตลาดการให้บริการธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่างเปลี่ยนแปลง เนื่องจากกลุ่มของผู้ขออนุญาตไม่ทำให้ส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นในตลาดการให้บริการธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในภาคใต้ตอนล่าง ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non-Coordinated Effect) ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการแข่งขันในลักษณะของการปิดกั้นการแข่งขันในลักษณะของการเข้าถึงยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ หรือผู้ให้บริการของคู่แข่ง นอกจากนี้ ประเทศไทยมีการแข่งขันในธุรกิจโรงพยาบาลเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง บุคลากรทางการแพทย์จึงเป็นที่ต้องการเพิ่มมากขึ้นซึ่งเพิ่มความต้องการในการจ้างงานและขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยรวม อีกทั้งประเทศไทยมีชื่อเสียงในการให้การรักษาทreatment และการพยาบาล กอปรกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ของประเทศไทยกำลังเติบโต ทำให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวและเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทยในหลายภาคส่วนซึ่งมีโอกาสดิบโตจากการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และเป็นการเพิ่มการแข่งขันให้สูงขึ้นในอนาคต

ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง เนื่องจากไม่มีการเปลี่ยนแปลงการกระจุกตัวของตลาด ไม่ส่งผลกระทบต่อการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ และการขยายตัวของคู่แข่งในตลาด ไม่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non-Coordinated Effect) ไม่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันจากการร่วมมือกันกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นในทางที่มิชอบ (Coordinated Effect) และไม่มีแรงจูงใจที่จะสร้างผลกระทบในแนวดังกล่าวจากการรวมธุรกิจ

๓. การไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมิควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

การรวมธุรกิจไม่ส่งผลกระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมิควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม โดยผู้ขออนุญาตชี้แจงว่าจะเป็นการสร้างประโยชน์แก่ผู้บริโภค เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค

ในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคมามากขึ้นโดยเฉพาะในส่วนของผู้ประกอบการสุขภาพ (Wellness) ส่งผลให้สภาพการณ์ของตลาดโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีการแข่งขันสูง และภายหลังการรวมธุรกิจจะยังคงมีการแข่งขันสูงเช่นเดิม ตลอดจนการขยายการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการโรงพยาบาลเครือข่ายต่าง ๆ ที่มีความแข็งแกร่ง และโรงพยาบาลหลายแห่งมีการนำเทคโนโลยีทางการแพทย์และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาและตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยได้ดีมากขึ้น ทั้งนี้ ด้วยทรัพยากรในการประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนและเงินทุนของกลุ่มผู้ขออนุญาต จะทำให้ผู้ถูกรวมธุรกิจมีศักยภาพเพิ่มขึ้นในการขยายการให้บริการทางการแพทย์ และการนำเสนอการให้บริการทางการแพทย์ที่มีความหลากหลาย อันจะส่งผลให้ผู้บริโภคในประเทศไทยได้รับประโยชน์จากการมีบริการทางการแพทย์ที่ครอบคลุมทุกกลุ่มโรค และมีตัวเลือกในการรักษามากขึ้น นอกจากนี้ การแลกเปลี่ยนความรู้และส่งต่อผู้ป่วยของโรงพยาบาลในกลุ่มของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจจะส่งผลดีต่อผู้รับบริการทางการแพทย์ได้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้รับบริการทางการแพทย์จะได้รับการรักษาจากแพทย์ที่มีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และได้รับการรักษาด้วยมาตรฐานการบริหารและความปลอดภัยที่ดี

ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงไม่ส่งผลกระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม เนื่องจากภายหลังการรวมธุรกิจจะยังคงมีการแข่งขันสูงและการขยายการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการโรงพยาบาล อีกทั้งผู้บริโภคในประเทศไทยจะได้รับประโยชน์จากการที่ผู้ถูกรวมธุรกิจมีศักยภาพเพิ่มขึ้นในการขยายการให้บริการทางการแพทย์

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๕

การพิจารณาว่าการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ร. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) เห็นควรได้รับการอนุญาตให้รวมธุรกิจหรือไม่ และในกรณีที่อนุญาตให้รวมธุรกิจ จะกำหนดระยะเวลาหรือเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้พิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้วเห็นว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวมีความจำเป็นตามควรทางธุรกิจและประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

ดังนั้น คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงมีมติอนุญาตให้รวมธุรกิจระหว่างบริษัท ร. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) โดยกำหนดให้ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้รวมธุรกิจรายงานผลการประกอบธุรกิจของบริษัท ร. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) ตามแบบที่สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ากำหนด เป็นรายปี ระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จ

คำสั่งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้พิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้วเห็นว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวมีความจำเป็นตามควรทางธุรกิจและประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๑๕) ประกอบมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงมีมติอนุญาตให้รวมธุรกิจระหว่าง บริษัท ร. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) โดยกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตให้รวมธุรกิจ รายงานผลการประกอบธุรกิจของบริษัท ร. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ธ. จำกัด (มหาชน) ตามแบบที่ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ากำหนด เป็นรายปี ระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จ

ทั้งนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตรวมธุรกิจปฏิบัติตามกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไข ประกอบการอนุญาตรวมธุรกิจข้างต้น ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตให้รวมธุรกิจต้องดำเนินการตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต จากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้คณะกรรมการมีอำนาจ เพิกถอนคำสั่งอนุญาตทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะกำหนดระยะเวลาให้ปฏิบัติไว้ด้วยก็ได้ และให้มีหนังสือ รายงานผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จด้วย

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับแจ้งคำสั่งของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าไม่เห็นด้วย กับคำสั่งนี้ มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘